

36 SALÓ INTERNACIONAL DEL CÒMIC DE BARCELONA

DEL DIJOUS 12 AL DIUMENGE 15 D'ABRIL DE 2018

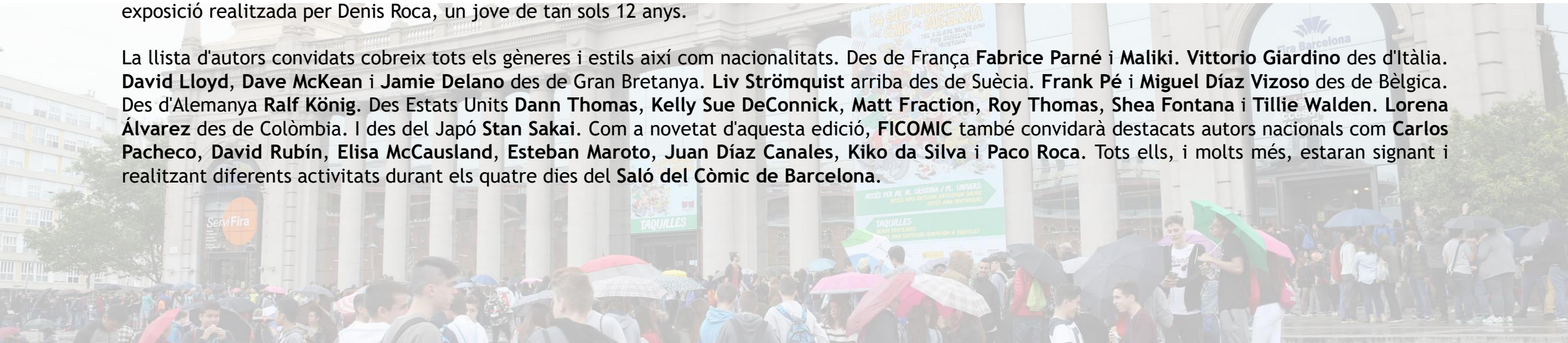

36 SALÓ INTERNACIONAL DEL CÒMIC DE BARCELONA

El **36 Saló Internacional del Còmic de Barcelona** se celebra aquest any del **12 al 15 d'abril de 2018** als palaus 2, 4, 5 i Plaça Univers de Fira Barcelona Montjuïc, on ocuparà aproximadament uns 50.000 metres quadrats i comptarà amb 180 expositors. El certamen organitzat per **FICOMIC** oferirà nombroses activitats culturals, així com exposicions, conferències, signatures d'autors, tallers, a més de la participació de destacats autors de còmic, tant nacionals com internacionals.

El **Saló del Còmic de Barcelona** vol retre un homenatge al còmic i als seus autors. Especialment, al treball realitzat en l'últim quart del segle XX pels creadors de tot el món, però amb especial atenció als autors nacionals. El Saló tindrà el còmic i els seus autors com a veritable eix central del certamen. Nous espais, noves activitats i molt més còmic que mai. El certamen manté el seu suport als aficionats més veterans, però realitzant una gran aposta pel futur del sector: els més petits de la casa. Pensant en ells estrenem l'espai **Comic Kids**, una gran àrea d'uns **3.000 metres quadrats** que dona prioritat a la divulgació del còmic entre els més petits, però també a les famílies. D'aquesta manera **Comic Kids** es converteix en un espai lúdic i familiar on es podran aprendre tècniques de dibuix, guió i disseny, llegir còmics, jugar, dibuixar amb els autors, fer el propi còmic i molt més... Un espai didàctic alhora que cultural que servirà per conèixer el còmic des d'un altre punt de vista. Inclourà l'exposició **Com es fa un còmic**, una exposició realitzada per Denis Roca, un jove de tan sols 12 anys.

La llista d'autors convidats cobreix tots els gèneres i estils així com nacionalitats. Des de França **Fabrice Parné** i **Maliki**. **Vittorio Giardino** des d'Itàlia. **David Lloyd**, **Dave McKean** i **Jamie Delano** des de Gran Bretanya. **Liv Strömquist** arriba des de Suècia. **Frank Pé** i **Miguel Díaz Vizoso** des de Bèlgica. Des d'Alemanya **Ralf König**. Des d'Estat Units **Dann Thomas**, **Kelly Sue DeConnick**, **Matt Fraction**, **Roy Thomas**, **Shea Fontana** i **Tillie Walden**. **Lorena Álvarez** des de Colòmbia. I des del Japó **Stan Sakai**. Com a novetat d'aquesta edició, **FICOMIC** també convidarà destacats autors nacionals com **Carlos Pacheco**, **David Rubín**, **Elisa McCausland**, **Esteban Maroto**, **Juan Díaz Canales**, **Kiko da Silva** i **Paco Roca**. Tots ells, i molts més, estaran signant i realitzant diferents activitats durant els quatre dies del **Saló del Còmic de Barcelona**.

36 SALÓ INTERNACIONAL DEL CÒMIC DE BARCELONA

Les exposicions tindran una gran importància en el **Saló del Còmic de Barcelona**. La mostra antològica *Les revistes del boom del còmic (per a adults)* se centrarà en les revistes espanyoles de còmics per a adults aparegudes entre 1978 i 1992. Una exposició que presentarà el treball tant dels autors espanyols com d'aquells que es van establir al nostre país. Destaquen també les mostres dedicades als 45 anys de Superlópez, el popular superheroï creat per Jan. El còmic clàssic es veurà representat en *Jack Kirby, The King of Comics*. L'exposició, dividida en dues parts, repassarà la trajectòria professional d'aquest autor. A més tindrem les mostres dels guanyadors dels premis de la passada edició, com la del **Gran Premi del Saló del Còmic 2017**, que va ser per a **Josep Maria Martín Saurí**, i la de *Jamás tendré 20 años*, de Jaime Martín, que va guanyar el premi a la **Millor Obra d'Autor Espanyol** del passat Saló. **Javi Rey**, premi a l'**Autor Revelació**, guardó patrocinat per la Fundació Divina Pastora, i el fanzine *Paranoidland*, **Premi al Millor Fanzine**, també tindran sengles exposicions. Les exposicions tenen l'estudiós i divulgador del còmic **Antoni Guiral** com a comissari general.

El **Saló Internacional del Còmic de Barcelona** estrena un nou espai de còmic en viu de la mà de **Dibujos por Sonrisas**; s'afegeix així a una iniciativa de l'**Asociación Creativos en Acción**, un projecte que pretén a través d'aquesta plataforma recaptar el màxim de donatius per ajudar a cobrir de forma directa les necessitats bàsiques en molts dels camps de refugiats que hi ha repartits arreu de tot Europa. Al llarg dels quatre dies del **Saló Internacional del Còmic de Barcelona**, l'autor belga **Frank Pé** realitzarà en directe un gran mural de 10 metres al Palau 4. Com a novetat, destacaríem que aquest any tindrem un gran espai situat a la Plaça Univers, obert a tothom, on qui ho desitgi podrà donar curs a les seves inquietuds artístiques.

El **dissabte 14 d'abril** serà un dia molt especial. Al matí comptarem amb la presència del director **Javier Ruiz Caldera** que ens oferirà un avanç del llargmetratge de *Superlópez*. I a la tarda, **Francisco Ibáñez**, acompanyat per l'actor **Carlos Areces**, es reunirà amb els fans a l'auditori del **Saló**.

En aquesta edició del **Saló del Còmic de Barcelona** comptarem amb documentals inèdits a Espanya com *Comix: Beyond the Comic Book Pages* i *She Makes Comics*, gràcies a la col·laboració d'In-Edit, el Festival Internacional de Cinema Documental Musical. A més, tindrem l'estrena mundial del documental *Le circostanze. I romanzi disegnati di Vittorio Giardino* gràcies a propi Vittorio Giardino, el director Lorenzo Cioffi i a Silvia Angrisani, de la productora Aquatic Films Limited.

El **36 Saló Internacional del Còmic de Barcelona** té el suport del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya; Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya; Ajuntament de Barcelona; Ministerio de Educación, Cultura y Deporte; Acción Cultural Española (AC/E); Carnet Jove; Escola JOSO, Fundació Divina Pastora i l'Institut Ramon Llull. *Splatoon 2* per a Nintendo Switch és el patrocinador del certamen.

AUTORES INVITADOS

Carlos Pacheco (San Roque, Cádiz. 1961)

Carlos Pacheco va encapçalar, a inicis de la dècada dels noranta, l'onada de dibuixants espanyols que va irrompre al mercat nord-americà dels superherois. Abans s'havia donat a conèixer amb pòsters i il·lustracions dels personatges de Marvel per a Còmics Forum, llavors editora de La Casa de les Idees a Espanya. Després d'un breu pas per la filial anglesa de Marvel, va saltar a la fama pel seu periple per diferents títols dedicats a *La Patrulla-X*, com *Bishop*, *Excalibur*, *Saqueadores Estelares* i, finalment, *X-Men*. El seu amor pels clàssics de l'editorial, juntament amb el seu estil vibrant i èpic, el va conduir fins a l'entorn dels Herois Més Poderosos de la Terra, per als quals va il·lustrar *Siempre Vengadores*, un maxisèrie de dotze entregues considerada com una de les millors aventures de l'equip. També va abordar, al costat de Rafa Marín -amb qui ja havia treballat en la minisèrie *Iberia Inc.* (recentment recuperada per Dolmen Editorial) el 1996 i *Triada Vértice* el 1998-, el guió d'una minisèrie de Los Inhumanos, o el guió i dibuix de *Los 4 Fantásticos*.

Per a DC Comics, va dibuixar multitud de sèries com *The Flash*, amb el guionista Mark Waid; *Superman/Batman*, amb Jeph Loeb; la novel·la gràfica *JLA/JSA: Virtud y vicio*, coescrita per Geoff Johns i David Goyer; el relançament de *Green Lantern* al costat de Geoff Johns o la sèrie *Superman*, amb el guionista Kurt Busiek. També amb Busiek, en aquesta ocasió per a WildStorm, realitza una de les seves obres més personals: *Arrowsmith*. El 2009 torna a Marvel, on ha estat des de llavors.

En aquesta última dècada, Carlos Pacheco ha il·lustrat l'origen de Cráneo Rojo a *Ultimate Comics: Vengadores*, l'esdeveniment titulat *Los Vengadores: La Era de Ultrón*, el relançament de *La Imposible Patrulla-X* o la minisèrie de l'*Escuadrón Siniestro* ambientada en el context de *Secret Wars*, a més de signar etapes de *Capitán América* o *Inhumanos*. Acaba d'ocupar-se d'una posada al dia de *Cable*, que coincideix amb la participació del mutant en la segona pel·lícula de *Masacre*. El seu següent gran projecte és *La vida de la Capitana Marvel*, coincidint amb el *blockbuster* protagonitzat per aquesta superheroïna còsmica l'estrena del qual tindrà lloc a 2019. Pots seguir a **Carlos Pacheco** en el seu compte personal de Twitter [@Cpachecoficial](https://twitter.com/Cpachecoficial).

El **dissabte 14 d'abril**, **Carlos Pacheco** estarà de 15:00 a 15:50 hores a la taula rodona **Jack "the King" Kirby** acompanyat per **Roy Thomas**, **Alejandro M. Viturtia** i **Elisa G. McCausland** a la Sala 5 del Palau 5. Aquest mateix dia, de 18:00 a 19:30 hores, signarà els seus còmics de Marvel a l'estand de Panini Còmics. El **diumenge 15 d'abril**, de 12:00 a 13:00 hores, protagonitzarà una **Trobada amb l'autor** a la Sala 5 del Palau 5, moderat per **Antoni Guiral**.

Dann Thomas (Estats Units. 1952)

Dann Thomas es guionista de còmics. Va publicar el seu primer treball en *Savage Sword of Conan* el 1981. A l'any següent va començar a coescriure la sèrie *Arak, Son of Thunder*, creada per ella, al costat de **Roy Thomas**, amb qui continuaria col·laborant en títols com *All-Star Squadron*, *Crimson Avenger*, *Avengers West Coast*, *Wonder Woman* o *Infinity Inc.*, publicats per editorials com DC Comics o Marvel Comics. En solitari, ha escrit sèries com *Wally Wood's T.H.U.N.D.E.R. Agents* o *Cadillacs and Dinosaurs*. Altres comic-books escrits o coescrits per **Dann Thomas** són *Action Comics* i *Young All-Stars* (DC Comics), *Captain Thunder and Blue Bolt* (Hero Comics), i *Black Knight*, *Doctor Strange*, *Sorcerer Supreme* o *Saga of the Sub-Mariner* (Marvel Comics).

Autora convidada gràcies a la col·laboració de Planeta Còmic.

Dave McKean (Berkshire, Anglaterra. 1963)

Dave McKean, ha il·lustrat nombrosos llibres i novel·les gràfiques guardonades, entre les quals s'hi compten *Orquídea Negra* i *Asilo Arkham*. També ha creat les il·lustracions i el disseny de totes les cobertes de la famosa sèrie *Sandman*, de Neil Gaiman. Ha escrit i il·lustrat *Cages*, obra guanyadora dels premis Harvey, Ignatz, International Alph-Art i La Pantera. Ha creat centenars de cobertes per a CDs, llibres i còmics, i enginyat campanyes publicitàries per a empreses de tot el mon. Resideix al sud-est d'Anglaterra, on va viure i va pintar Paul Nash, el gran protagonista d'un dels seus darrers projectes transmèdia, *Black Dog: Los sueños de Paul Nash*.

Teniu tota la informació actualitzada sobre el treball de Dave McKean al web www.davemckean.com i al seu compte oficial de Twitter [@DaveMcKean](https://twitter.com/DaveMcKean).

Autor convidat en col·laboració amb ECC Ediciones.

David Lloyd (Londres, Anglaterra. 1950)

David Lloyd va debutar com a historietista el 1977. El seu treball va començar a cridar l'atenció quan va assumir encàrrecs de la divisió britànica de la Marvel, on va jugar un paper fonamental en la gestació d'un popular lluitador contra el crim, Nightraven, precursor de la seva més il·lustre creació: V, l'icònic i subversiu protagonista de *V de Vendetta*, ideat juntament amb Alan Moore el 1981, a les pàgines de la revista *Warrior*. De llavors ençà, Lloyd ha treballat per a gairebé totes les editorials del Regne Unit i per a algunes de nord-americanes, com DC Comics, destacant la seva aportació a *Hellblazer* o a la sèrie limitada *Frecuencia Global*. Recentment, ECC Ediciones ha publicat una nova edició de *V de Vendetta*, en format cartoné.

Podeu seguir a David Lloyd al seu compte de Twitter [@LFORLLOYD](https://twitter.com/LFORLLOYD) i al web www.lforlloyd.com.

Autor convidat en col·laboració amb ECC Ediciones.

David Rubín (Ourense, 1977)

Estudia disseny gràfic i es llença al món del còmic, l'animació i la il·lustració. Amb la seva primera obra llarga, *El circo del desaliento* (Astiberri, 2005), és nominat com a autor revelació al **Saló Internacional del Còmic de Barcelona de 2006**, guanya el primer premi Castelao, i s'edita en gallec, castellà, italià i francès. La seva següent novel·la gràfica, *La tetería del oso malayo* (Astiberri, 2006), també publicada a França, Itàlia i la República Txeca, s'endú quatre nominacions als premis del **Saló Internacional del Còmic de Barcelona 2007**, aconsegueix el guardó al millor autor revelació i l'acredita com a finalista del I Premi Nacional del Còmic.

Posteriorment, *Cuaderno de tormentas* (Planeta, 2008, i Astiberri, 2018) és nominat novament al millor dibuix a la cita de Barcelona. Codirigeix *Espíritu del bosque*, un llargmetratge d'animació CGI, i adapta al còmic *Romeo y Julieta* (amb guió de Ricardo Gómez, SM, 2008), de William Shakespeare, i *El monte de las ánimas* (SM, 2009), de Gustavo Adolfo Bécquer. Il·lustra la col·lecció de relats *Solomon Kane* (Astiberri, 2010), de Robert I. Howard, i es submergeix en l'actualització en còmic del mite d'Hèracles amb els dos toms d'*El héroe* (Astiberri, 2011 i 2012).

A continuació s'encarrega consecutivament d'una adaptació del poema èpic *Beowulf* (Astiberri, 2013), en col·laboració amb Santiago García, dos *spin off* de *Battling Boy*, de Paul Pope, centrats en el personatge d'Aurora West, dels quals s'han publicat dos volums: *El momento de Aurora West* i *La caída de la casa West* (amb Paul Pope i JT Petty, Debolsillo, 2014 i 2015), així com *La ficción*, juntament amb el guionista Curt Pires (Astiberri, 2015), i *Miguel EN Cervantes. El retablo de las maravillas*, realitzat amb Miguelanxo Prado (coedició d'Astiberri i Acción Cultural Española, 2015).

Realitza al costat de Marcos Prior la novel·la gràfica *Gran Hotel Abismo* (Astiberri, 2016) alhora que s'embarca en *Ether* (Astiberri, 2017), la seva tercera incursió en el mercat del còmic americà, al costat de Matt Kindt. En l'actualitat està dibuixant el volum 2 de *Ether*, de nou amb Matt Kindt, i la sèrie *Rumble* (que Astiberri començarà a editar al juliol de 2018), amb guió de John Arcudi, en la qual l'autor gallec recull el testimoni de James Harren, encarregat de dibuixar les tres primeres entregues. Mentrestant segueix treballant en diversos episodis de la sèrie *Black Hammer* (Dark Horse), amb guions de Jeff Lemire.

El bloc de David Rubín és <http://detripas.blogspot.com.es> i el seu compte de Twitter [@davidrubin](https://twitter.com/davidrubin).

El divendres 13 d'abril, de 18:00 a 19:00 hores, a la Sala 5 del Palau 5, Rubín tindrà una **Trobada amb l'autor**. A la Sala 3 del mateix Palau, el diumenge 15 d'abril i de 14:00 a 15:00 hores, realitzarà una **Masterclass** davant els seus fans. A més, el dissabte 14, de 12:30 a 14:00 hores i el diumenge 15 d'abril de 11:00 a 12:30 hores, David Rubín estarà signant exemplars de la seva obra a l'estand d'Astiberri.

Elisa McCausland (Madrid, 1983)

Elisa McCausland és periodista, crítica i investigadora especialitzada en cultura popular i feminisme, així com en l'arquetip de la superheroïna. Autora de *Wonder Woman: El feminismo como superpoder* (errada naturae, 2017). Els seus assajos sobre còmic, cinema i televisió poden trobar-se en llibres col·lectius com *Vengadores: Poder Absoluto* (2013), *Watchmen: Radiografías de una explosión* (2013), *Batman desde la periferia* (2013), *Los héroes están muertos* (2014), *Yo soy más de series* (2015) o *Distopía y cine: Futuro(s) imperfecto(s)* (2017). També ha reflexionat sobre imatge, cultura pop i feminisme en espais radiofònics com *Efecto Doppler* (Radio 3), *Sangre Fucsia*, *Isla Paraíso* y *Perros Verdes* (El Estado Mental), *Rock & Cómic* i *El Séptimo Vicio* (Radio 3).

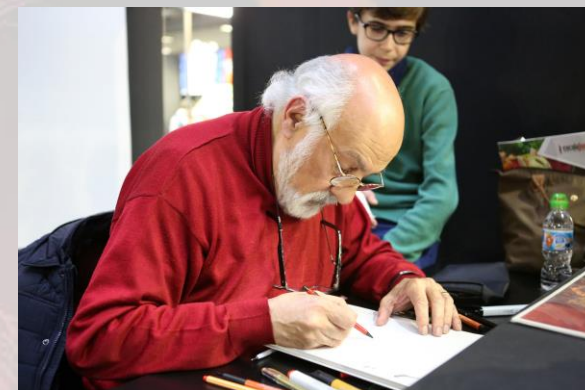
Escriu sobre còmic, cinema i literatura al diari *Diagonal-El Salto* i en els mitjans digitals *Canino* i *Pikara Magazine*. Col·laboradora ocasional en publicacions com *Dirigido por*, *eldiario.es*, *Caimán: Cuadernos de Cine*, *Tentaciones*, *Jotdown*, *Agente Provocador* o *CuCo: Cuadernos de Cómic*.

És una de les promotores del Colectivo de Autoras de Cómic i també és membre de l'Asociación de Críticos y Divulgadores de Cómic. Ha estat comissària de l'exposició *Presentes: Autoras de tebeo de ayer y hoy* (2016).

Podeu seguir a **Elisa McCausland** al seu compte de Twitter [@reinohueco](https://twitter.com/reinohueco).

Esteban Maroto (Madrid, 1942)

Esteban Maroto va iniciar la seva carrera com a dibuixant de còmics en els seixanta, i des de molt aviat va començar a treballar per al mercat britànic. Entre els seus primers èxits estan les sèries *5 por infinito*, *La tumba de los dioses* i *Wolf*.. En els anys 80 va treballar especialment per a Toutain Editor, amb títols com *Dax el guerrero*, *Mujeres fantásticas* i *Cuando el cómic es arte*. Als noranta va col·laborar amb segells nord-americans com Marvel, DC o Topps, en sèries com *Savage Sword of Conan*, *Cadillacs and Dinosaurs*, *Las crónicas de Atlantis*, *Dracula: Vlad the Impaler* o *Zatanna*. Va ser convidat d'honor del Saló del Còmic de Lucca el 1972, i va rebre el premi Foreign Comic Award de l'Academy of Comic Book Arts el 1970. La seva obra de còmic i d'il·lustració ha estat recopilada a Espanya en diversos volums, com *En el nombre del diablo* (Toutain, 1991), *Urania* (Norma, 1999), *Wonders* (Norma, 2002), l'integral *5 por infinito* (Glénat, 2011), *En futuro pasado* (Demo Editorial, 2015), *Los Mitos del Cthulhu* (Planeta Còmic, 2016), *Aquaman: Las crónicas de Atlantis* (ECC Ediciones, 2017) i la seva producció més recent *Red Sonja: La balada de la Diosa Roja* (Planeta Còmic, 2018).

© Isabelle Franciosa

Fabrice Parme (Laxou, França. 1966)

Fabrice Parme va estudiar durant tres anys a l'Escola d'Arts Aplicades Duperré per continuar després dos anys a l'Escola de Belles Arts a la secció de còmic d'Angulema. Va publicar la seva primera tira còmica el 1989 a L'Écho des Savanes, i el seu primer àlbum, *Sangre del vampiro*, el 1991 amb Zenda. El 1994, juntament amb Fabrice Fouquet, va treballar a la sèrie *Le Petit Roi*, publicat a la revista Spirou. El 1998 li proposen la creació de la sèrie de televisió *La familia pirata*, que va constar de quaranta episodis. El 1999, juntament amb Guy Vidal, remunta un antic projecte, *Venezia*, del qual en publicarà dos volums. El 2004 crearan *OVNI*, les aventures d'un extraterrestre blau que es convertirà en sèrie de televisió i que constarà de 104 episodis. El 2006, Lewis Trondheim el contacta amb la idea esbojarrada de fer un àlbum de Spirou, *Pánico en el Atlántico*, publicat molts anys després a França i en el 2016 per Dibbuks. El seu darrer projecte, també publicat per Dibbuks des del 2017, és la sèrie per a joves Astrid Bromuro que explica la història d'una nena de bona família, tan entremaliada com astuta.

Podeu visitar el blog personal de l'autor a <http://fabriceparme.blogspot.com.es>.

Fabrice Parme assistirà al **36 Saló Internacional del Còmic de Barcelona** gràcies a la col·laboració de Dibbuks.

Frank Pé (Ixelles, Bèlgica. 1956)

Frank Pé és un il·lustrador belga conegut sobretot per les seves il·lustracions d'animals. Va estudiar Arts Plàstiques en l'especialitat d'escultura a l'Institut Sant-Luc de Brussel·les, després de la qual cosa es va dedicar a crear il·lustracions i còmic per a la revista Spirou. El 1985 va publicar el seu primer àlbum, *Comme un animal en cage* (Dupuis), però no seria fins a 1987 amb la publicació de *Cabelloloco* (Dupuis) quan es va fer un nom propi en el món del còmic.

Entre els seus treballs més recents hi ha els dos àlbums de *Little Nemo* i una aventura de Spirou i Fantasio, *La luz de Borneo*, amb guió de Zidrou. **Frank Pé** ha participat també en films d'animació com *La espada mágica. En busca de Camelot* (2008) o *Quartier lointain* (2010). L'autor afirma que la seva obra està influenciada per l'historietista Franquin, l'escultor Auguste Rodin, el pintor Egon Schiele i el director Andrei Tarkovsky.

La seva pàgina web oficial és <https://frankpe.com>. Autor convidat en col·laboració amb Dibbuku.

Jamie Delano (Northampton, Anglaterra. 1954)

El guionista **Jamie Delano** va formar part de l'onada d'autors britànics que van arribar als Estats Units durant la dècada dels vuitanta seguint l'estela d'Alan Moore i d'altres compatriotes. Fou el primer guionista de *Hellblazer*, de la qual se'n va encarregar durant gairebé quatre anys, i també el substitut de Grant Morrison a la primera col·lecció d'*Animal Man*. És per això pel que, avui en dia, se'l considera un referent de l'embrionari segell Vertigo. ECC Ediciones ha recuperat tota la seva etapa a la sèrie de John Constantine a través de tres volums integrals.

El web oficial de **Jamie Delano** és www.jamiedelano.co.uk i el seu compte de Twitter [@jamiedelano](https://twitter.com/jamiedelano).

Aquest autor assisteix al **36 Saló Internacional del Còmic de Barcelona** gràcies a la col·laboració d'ECC Ediciones.

Juan Díaz Canales (Madrid. 1972)

És aficionat a la historieta des de petit. Als 18 anys comença a treballar en un estudi de dibuixos animats anomenat Lápiz Azul, on coneix Juanjo Guarnido, amb qui aviat entaula una gran amistat. Juan es queda a Espanya, mentre que Juanjo és contractat pel nou estudi que Disney ha obert a París. Tot i la distància, tots dos autors comencen a realitzar un projecte comú d'èxit fulgurant: *Blacksad* (Norma Editorial), l'últim àlbum del qual fins el moment, *Amarillo*, és guardonat amb el Premio Nacional de Cómic 2014.

Durant aquest temps, Canales cursa estudis de Belles Arts a la Universitat Complutense de Madrid, fins que el 1996 decideix fundar al costat de Teresa Valero i altres dos companys la societat Tridente Animación.

Des de llavors, la seva activitat professional es reparteix entre la seva faceta de dibuixant de preproducció per a sèries de televisió i llargmetratges d'animació, i la de guionista de còmic, que inclou els volums *Los Patricios*, amb Gabor (Dibbuks, 2010) o *Fraternity*, amb José Luis Munuera (Astiberri Ediciones, 2011). A *Como viaja el agua* (Astiberri Edicions, 2016) s'estrena com a autor complet amb una obra en clau de sèrie negra i social. És el guionista - al costat del dibuixant Rubén Pellejero- del mític Corto Maltès, de les noves aventures de la qual han aparegut dos àlbums fins aquest moment: *Bajo el sol de medianoche* (2015) i *Equatoria* (2017), tots dos editats per Norma Editorial.

El bloc de Juan Díaz Canales és <http://reyes-y-poetas.blogspot.com.es> i el seu compte de Twitter [@JDiazCanales](https://twitter.com/JDiazCanales).

El dissabte 14 d'abril, de 19:00 a 19:45 hores, hi haurà una **Trobada amb l'autor amb Juan Díaz Canales** a la Sala 5 del Palau 5. Aquest acte està moderat per **Antoni Guiral**. A la mateixa sala, el **diumenge 15**, Canales realitzarà una **Masterclass** de 11:00 a 12:00 hores. El **divendres 13 d'abril**, de 17:00 a 18:30 hores, Juan Díaz Canales estarà signant la seva obra a l'estand d'Astiberri.

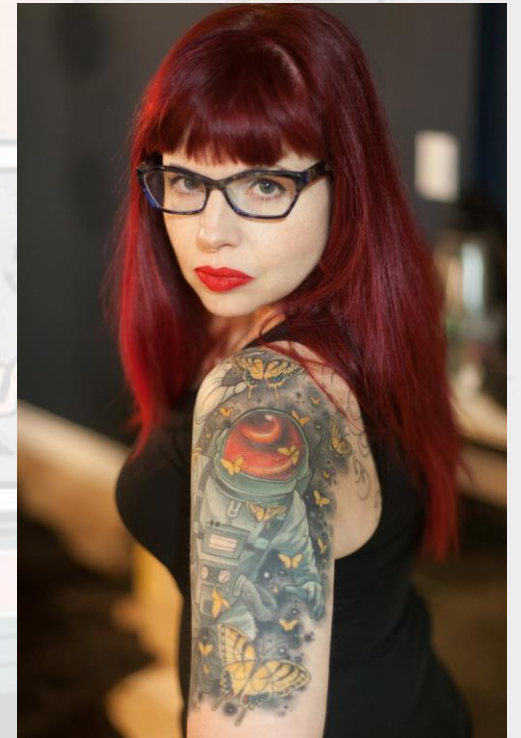
Kelly Sue DeConnick (Ohio, Estats Units. 1970)

Kelly Sue DeConnick va començar en la indústria del còmic adaptant a l'anglès còmics japonesos i coreans. Cinc anys i més de deu mil pàgines després, va passar als còmics americans amb *30 Days of Night*. *Eben and Stella*, per a Steve Niles i IDW. Aviat va tenir feina en Imatge, Boom, Oni, Humanoids, Dark Horse, DC, Vertigo i Marvel. Avui en dia, **DeConnick** és coneguda per èxits sorprenents com el relançament de Carol Danvers com Capitana Marvel i el western mitològic nominat als Eisner *Bella Muerte* (dels que fins a la data Astiberri ha editat els dos primers volums en 2014 i 2016, respectivament): aquest últim va ser cocreat amb la seva amiga i col·laboradora des de temps enrere, Emma Ríos.

El projecte més recent de **DeConnick**, el cop de puny a l'estómac de ciència ficció anomenat *Bitch Planet*, amb Valentine De Landro, va debutar amb excel·lents crítiques al desembre de 2014 i ha rebut múltiples premis. El segon volum d'aquesta sèrie el presentarà **DeConnick** al **36 Saló Internacional del Còmic de Barcelona**. **Kelly Sue DeConnick** viu a Portland (Oregó), amb el seu marit, **Matt Fraction**, i els seus dos fills. Amb la companyia de tots dos, Milkfed Criminal Masterminds, Inc., **DeConnick** i **Fraction** estan en l'actualitat desenvolupant projectes televisius per NBC/Universal.

Podeu seguir l'actualitat de **Kelly Sue DeConnick** en el seu compte personal de Twitter [@kellysue](https://twitter.com/kellysue).

Autora convidada en col·laboració amb Astiberri Ediciones.

Kiko da Silva (Vigo, 1979)

Llicenciat en Belles Arts per la Universitat de Vigo, historietista, il·lustrador i director editorial gallec, amb nomçess 16 anys va publicar el seu primer llibre il·lustrat i va començar a treballar com a humorista gràfic al diari *La Voz de Galicia*. Un any després va rebre el Premi Orense de Banda Deseñada al millor autor aficionat. La seva producció seguiria lligada a la il·lustració infantil durant els següents anys. El 2001 va fundar al costat del llibreter de Pontevedra Cano Paz la revista *BD Banda*, que es va convertir el 2005 en la primera revista en llengua gallega en rebre el **Premi del Jurat del Saló Internacional de Còmic de Barcelona**.

Entre els seus personatges més estimats es troba el petit Fiz, les bretolades del qual van veure la llum per primera vegada el 2002 entre les pàgines de *Golfiño*, suplement infantil de *La Voz de Galicia* i que posteriorment serien recopilades en el volum *Fiz ens biosbardos*, publicat per BD Banda. Després del tancament d'aquesta capçalera va començar a col·laborar a *Mister K* i a *El Jueves*.

El 2007 va llençar també la revista satírica en gallec *Retranca*, que va arribar a guanyar el **Premi del públic del Saló Internacional de Còmic de Barcelona a la Millor revista** i Premi Orense de Banda Deseñada a la millor iniciativa de Galícia 2010. Aquest mateix any va rebre el premi Xoán Manuel Pintos per la promoció de la llengua gallega.

Tres anys més tard va obtenir una beca de la Fundación Arte y Derecho que li va permetre afrontar la realització de la seva primera novel·la gràfica *Bajo la sombra de las piedras flotantes*, que va editar Norma Editorial en castellà i Xerais en gallec.

Mentrestant, segueix alternant el seu treball com a artista amb el d'editor i crea la revista infantil *Fiz*, a la qual segueix l'àlbum *Fiz, el niño más puerco del mundo*, que porta quatre edicions venudes en gallec i dos en castellà. Actualment, el personatge compta amb suplement propi els diumenges al *Diario de Pontevedra*, on segueixen creixent les escatològiques i hilarants aventures de l'entremaliat nen.

Però sens dubte, entre els seus projectes més ambiciosos figura la creació el 2012 de la primera escola professional de còmic i il·lustració de Galícia, O Garaxe Hermètic (Premi Orense de Banda Deseñada a la millor iniciativa), amb mestres professionals gallecs de la talla de Fernando Iglesias, Fernando Llor, Fran Bueno, Miguel Porto i Miguelanxo Prado. En els cinc anys que han transcorregut des d'aleshores, l'escola s'ha convertit en un dels referents formatius del còmic a Espanya.

Des del 2013 s'encarrega de la secció de còmic de *Oink!*, la revista del Xabarán Club (Premi Orense de Banda Deseñada a la millor iniciativa 2013). Al 2014 aconseguix el Premi de Banda Deseñada Castelao per la inusual obra *L'infern del dibuixant*, editada en gallec per la Diputació de la Corunya i en castellà per l'editorial Dibbuku.

En l'actualitat segueix immers en la producció de la seva pròxima novel·la gràfica, exercint com a director i professor d'O Garaxe Hermètic, a més d'encapçalar el projecte Castelao, ànima galega en col·laboració amb un equip format per cinc dels seus alumnes més avantatjats, en el qual s'adapten al còmic set relats de l'obra literària de l'il·lustre Castelao.

Podeu seguir a Kiko da Silva al seu compte de Twitter [@dasilvakiko](https://twitter.com/dasilvakiko) i el seu bloc personal <http://kikodasilva.blogspot.com.es>

A l'espai **Comic Kids**, Kiko da Silva oferirà cada dia un **Taller de còmic per a nens**. A més, el **dissabte 14** a les 12:00, 13:00 i 17:00 hores i **diumenge 15** a les 13:00 i 16:00 hores realitzarà un **Taller de còmic per a nens de 8 a 12 anys**. També signarà exemplars de la seva obra a l'estand de Dibbuku el **dijous 12 d'abril** de 17:00 a 18:30 i el **divendres 13** de 12:30 a 14:00 i de 17:00 a 18:30 hores.

Liv Strömquist (Lund, Suècia. 1978)

Liv Strömquist és una de les historietistes més prestigioses de Suècia, i també una popular locutora de ràdio i televisió. Després de llicenciar-se en Ciències Polítiques, va debutar en el món del còmic amb *Hundra procent fett* (2005), al qual van seguir, entre d'altres, *Einsteins fru* (2008), *Prins Charles Känsla* (2010), *Ja till Liv* (2011) i *El fruto prohibido* (Reservoir Books), publicat originalment el 2014. **Liv Strömquist** és una ferma activista en l'àmbit del feminisme i les polítiques d'asil. Acostuma a publicar articles en publicacions de gran difusió, com *Trade New*, *Ordfront Magazine*, *Aftonbladet* o *Dagens Nyheter*. El 2016 fou nomenada doctora honoris causa per la Universitat de Malmö. Actualment treballa per al Swedish Arts Council.

Liv Strömquist assisteix al **36 Saló Internacional del Còmic de Barcelona** gracies a la col·laboració del Grupo Penguin Random House.

Lorena Alvarez (Bogotà, Colòmbia, 1983)

La guionista i il·lustradora **Lorena Alvarez** destaca pel seu treball influït per la vitalitat i el color de la seva ciutat. Va estudiar Disseny Gràfic i Art a la Universitat Nacional de Colòmbia, i des de llavors ha il·lustrat llibres infantils, publicacions independents, publicitat i revistes de moda. En el catàleg de Astiberri podem trobar el llibre *Luces nocturnas*, un àlbum infantil misteriós i gràficament aclaparador, una bella història sobre la por, la inseguretat, la creativitat i el poder de la imaginació, que comptarà amb tres volums en total.

Des de 2008, **Lorena Alvarez** forma part de La Procesión Puppet Club, un grup experimental de titelles compost per il·lustradors i artistes visuals.

La podeu seguir al seu compte de Twitter [@ArtichokeKid](https://twitter.com/ArtichokeKid). Lorena Alvarez assisteix al 36 Saló Internacional del Còmic de Barcelona gràcies a la col·laboració de Astiberri Ediciones.

Maliki (Souillon)

Després de cursar tres anys a la facultat d'Arts Plàstiques a París, **Souillon** va passar a formar-se a la secció multimèdia de l'escola Gobelins. Més tard va començar a treballar en un portal web especialitzat en videojocs online anomenat GOA i, paral·lelament, el 2007 va començar a dibuixar i publicar el seu reeixit webcòmic *Maliki*, el qual continua actualitzant freqüentment amb la seva ajudant Becky ([@becky_prauquo](#)) que l'acompanyarà durant la seva visita a Barcelona. De llavors ençà, ha publicat 8 volums de *Maliki* amb l'editorial francesa Ankama (a Espanya ho publica Ediciones Babylon amb el títol *Blog*), així com el volum *Hello Fucktopia* (Fandogamia Editorial).

Per estar al dia de la feina de **Souillon** us recomanem que visiteu el seu compte de Twitter, [@ElSouillon](#).

Autor convidat gràcies a la col·laboració d'Ediciones Babylon.

Matt Fraction (Chicago, Estats Units, 1975)

El guionista **Matt Fraction** és responsable de sèries tan personals com *Satellite Sam*, amb Howard Chaykin; *Ody-c*, amb Christian Ward; *Casanova*, amb Gabriel Bá, Fábio Moon i Michael Chabon, i *Sex Criminals* amb Chip Zdarsky. La seva personal visió dels superherois ha destacat sobretot en títols de Marvel Comics, com *Los Cuatro Fantásticos*, *Invencible Iron Man*, *Ojo de Halcón*, *El Inmortal Puño de Hierro*, *Thor*, *Patrulla-X* o *Los Defensores*. Sèries en què ha treballat, entre d'altres, amb dibuixants espanyols com Salvador Larroca, Pasqual Ferry, David Aja, Kano o Javier Pulido.

Fraction ha rebut diversos guardons al llarg de la seva carrera, entre ells els premis Pen, Eisner, Eagle i Harvey. Amb la seva dona, la guionista **Kelly Sue DeConnick**, ha creat l'empresa Milkfed Criminal Masterminds.

La pàgina web de **Matt Fraction** és <http://mattfraction.com>.

Matt Fraction presentarà al 36 Saló Internacional del Còmic de Barcelona *Sex Criminals 2. Dos mundos, una policia*. Autor convidat en col·laboració amb Astiberri Ediciones.

Miguel Díaz Vizoso (Haine-Saint-Paul, Bèlgica)

Miguel Díaz Vizoso és fill d'immigrants andalusos que es van traslladar a Bèlgica. Va créixer llegint historietes i, quan no llegia, agafava eines de dibuix per copiar les seves pàgines preferides. Lògicament, va arribar un moment en què va començar a imaginar les seves pròpies històries. El seu pare, però, li va suggerir que aprengués un ofici i Miguel es va convertir en educador, ofici que va exercir durant deu anys en un institut mèdic-pedagògic de la Louvière (Bèlgica). Però mai es va oblidar dels còmics, la seva vocació. Després d'ajudar durant un temps a Morris, el creador de Lucky Luke, l'any 2000 va entrar en l'estudi Peyo, on es va bolcar, com a guionista-dibuixant-colorista, en les sèries *Robin des Bois* i *Els Barrufets* (Norma Editorial). De **Miguel Díaz Vizoso** es diu que és autodidacta, tot i que ell sempre ha estat molt clar en aquest aspecte: el seu aprenentatge el van constituir, i el segueixen constituint, les seves lectures, els còmics que s'acumulen a la seva biblioteca.

Podeu seguir en **Miguel Díaz Vizoso** a través del seu bloc <http://miguel Diaz Vizoso.blogspot.com.es>.

Miguel Díaz Vizoso assisteix al 36 Saló Internacional del Còmic de Barcelona gracies a la col·laboració de Norma Editorial.

Paco Roca (València, 1969)

Paco Roca és un versàtil autor de còmic i il·lustració. Va començar a realitzar feines de publicitat i va acabar muntant un estudi d'il·lustració a la seva ciutat natal. Aviat va començar a compaginar les feines amb els quals es guanyava la vida amb la creació de relats de còmic.

A Astiberri té onze obres editades: *El faro*, *Arrugues* -per la qual va rebre el Premio Nacional del Cómic el 2008, els premis al Millor guió i Millor obra al **Saló del Còmic de Barcelona 2008** i el Goya al millor guió en 2012 per la versió al cinema dirigida per Ignacio Ferreras, que també es va endur la estatueta a la millor pel·lícula d'animació-, *Las calles de arena*, *Emotional World Tour*, *L'hivern del dibuixant* -obra mereixedora dels premis al millor guió i millor obra al **Saló del Còmic de Barcelona 2011**-, o *Memorias de un hombre en pijama*, nominada a Millor obra nacional en l'edició de 2012 de l'esmentada fira de Barcelona, sèrie de la qual ha publicat també *Andanzas de un hombre en pijama* i *Confesiones de un hombre en pijama* i sobre la qual s'ha realitzat una pel·lícula d'animació que s'estrena a la primavera de 2018.

Després d'il·lustrar *La metamorfosis*, de Franz Kafka, va realitzar *Los surcos del azar* i, ja el 2015, el llibre *La casa*, una obra intimista al voltant de la figura del pare desaparegut. **Paco Roca** s'ha situat com un autor de primer nivell internacional.

La pàgina web oficial de Paco Roca és www.pacoroca.com i el seu compte de Twitter [@paco_roca](https://twitter.com/paco_roca).

El **dissabte 14 d'abril**, de 11:00 a 11:30 hores, **Paco Roca** presentarà el tràiler de *Memorias de un hombre en pijama* a l'Auditori del Palau 5. A la Sala 5 del mateix Palau i de 12:00 a 13 : 00 hores formarà part de la taula rodona **Còmic i periodisme**.

L'acompanyarà l'escriptor Jorge Carrión. Modera la periodista Anna Abella.

El **divendres 13 d'abril** i el **dissabte 14**, de 17:00 a 18:30 hores i el **diumenge 15** de 11:00 a 12:30 hores, **Paco Roca** estarà signant exemplars de la seva obra a l'estand d'Astiberri.

Ralf König (Soest, Alemanya. 1960)

Ralf König va començar dibuix lliure a l'Acadèmia de Belles Arts de Düsseldorf i poc després es va convertir en el dibuixant de còmics més famosos de l'ambient gai, que per aquella època tenia encara molt per lluitar i poc de còmic. El 1987 va irrompre amb èxit amb el títol *El hombre deseado*, amb el qual es va donar a conèixer més enllà del seu públic inicial.

Actualment considerat un dels millors humoristes d'Europa, els seus còmics han servit de model per a adaptacions cinematogràfiques i obres de teatre i ha obtingut múltiples distincions com a millor dibuixant de còmics alemany i internacional en diversos salons del còmic (incloent el premi a la **Millor Obra Estrangera del Saló del Còmic de Barcelona** per *El condón asesino*, el 1992). En el **36è Saló Internacional del Còmic de Barcelona**, l'autor alemany presentarà *Pitopausia. Otoño en los pantalones*, la seva última novel·la gràfica.

Podeu seguir el treball de l'autor a la seva pàgina web oficial www.ralf-koenig.de. L'obra de Ralf König està sent publicada a Espanya per Ediciones La Cúpula, editorial que col·labora en la visita de l'autor a Barcelona.

Roy Thomas (Jackson, Missouri, Estats Units. 1940)

Roy Thomas és un guionista i editor de còmic nord-americà considerat per molts com una peça clau en la història d'aquesta indústria. Compta amb una de les trajectòries més dilatades en el sector del còmic i en la seva bibliografia es compten innumbrables capçaleres en què ha treballat al llarg dels anys. La seva carrera com a escriptor va començar com a aprenent de Mort Weisinger, llavors editor de DC Comics, i posteriorment va donar el salt a Marvel Comics, arribant a reemplaçar al mateix Stan Lee com editor en cap. A **Roy Thomas** se li reconeix l'haver introduït l'heroi de magazín *pulp* *Conan el Bárbaro* en el còmic americà i, en l'àmbit dels superherois, l'haver recuperat personatges de l'Era daurada dels anys trenta i quaranta. A més, entre les seves creacions es troben personatges molt estimats pels fans com són: Motorista Fantasma, Visión, Puño de Hierro, Quasar...

Entre els seus múltiples premis destaquen el Premi al Millor Autor Estranger atorgat pel Festival Internacional del Còmic d'Angulema el 1974 i el Saló de la fama dels Premis Will Eisner el 2011. Planeta Còmic ha editat *Las crónicas de Conan*, l'edició remasteritzada de la mítica sèrie *Conan el Bárbaro*. **Roy Thomas** visita el **36 Saló Internacional del Còmic de Barcelona** amb motiu de la primera obra de creació pròpia de l'autor realitzada a Espanya: *Red Sonja: La balada de la Diosa Roja*, dibuixada per Esteban Maroto i Santi Casas i publicada per Planeta Còmic. **Roy Thomas** assisteix al **36 Saló Internacional del Còmic de Barcelona** gràcies a la col·laboració de Planeta Còmic.

Shea Fontana (Estats Units)

Shea Fontana és guionista de cinema, televisió i novel·les gràfiques. Les seves obres inclouen els curts animats de *DC Super Hero Girls*, especials de televisió i pel·lícules, *Dorothy and the Wonders of Oz*, *Doctora Juguetes*, *Los 7E*, *Whisker Haven Tales with the Palace Pets*, *Disney on Ice*, i el llargmetratge *Crowning Jules*. Al costat del dibuixant Yancey Labat, ha desenvolupat els especials *DC Super Hero Girls: Crisis en los finales*, *DC Super Hero Girls: Hitos y mitos*, *DC Super Hero Girls: Verano en el Olimpo* i *DC Super Hero Girls: Tiempos pasados en Super Hero High*. També ha aportat el seu talent a l'actualitat de l'Univers DC, amb una petita etapa a les pàgines de *Wonder Woman*. Per estar al dia de la seva feina us recomanem que visiteu la seva pàgina web www.sheafontana.com i el seu compte de Twitter [@SheaFontana](https://twitter.com/SheaFontana).

Shea Fontana assisteix al **36 Saló Internacional del Còmic de Barcelona** gràcies a la col·laboració d'ECC Ediciones.

Stan Sakai (Prefectura de Kyoto, Japó. 1953)

Stan Sakai va néixer a Kyoto, Japó però es va criar a Hawaii i ara viu a Califòrnia. Es va llicenciar en Belles Arts per la Universitat de Hawaii i va completar els seus estudis a l'Art Center College of Design de Pasadena, Califòrnia.

La seva gran creació Usagi Yojimbo va aparèixer per primera vegada en còmic el 1984. Des de llavors, Usagi s'ha pogut veure a la televisió com a convidat de les Tortugues Ninja, s'han fet joguines i robes amb la seva figura i ha protagonitzat una sèrie de recopilacions en llibre. El 1991, va crear *Space Usagi*, sobre les aventures d'un descendent del Usagi original que presentava als samurais en un escenari futurista.

Sakai també és un guardonat retolista gràcies al seu treball en *Groo*, de Sergio Aragonés, a les pàgines dominicals de *Spiderman* i a *Usagi Yojimbo*. I és sens dubte un autor de reconegut prestigi: ha rebut un premi Parent's Choice, un premi Inkpot, un premi de l'American Library Association, un premi Harvey, quatre premis Haxtur a Espanya, i diversos premis Eisner. L'any 2003, va rebre el prestigiós premi de la National Cartoonists Society en el seu apartat dedicat al còmic i l'any 2011 **Sakai** va rebre el premi Ambaixador Cultural del Japanese American National Museum.

Podeu seguir a **Stan Sakai** a través de la seva pàgina web <http://stansakai.com> i en el seu compte personal de Twitter [@usagiguy](https://twitter.com/usagiguy). Autor convidat en col·laboració amb Planeta Còmic.

Tillie Walden (Texas, Estats Units. 1996)

Tillie Walden va debutar als 19 anys amb la novel·la gràfica The End of Summer, amb la qual aconseguiria el primer dels seus dos premis Ignatz. A aquesta la seguirien dues novel·les gràfiques més (I Love This Part i A City Inside) i un webcomic (On a Sunbeam).

El 2017 va publicar Piruetas de la mà d'Ediciones La Cúpula, una memòria gràfica emotiva i captivadora en la qual se serveix dels seus 12 anys com a patinadora professional com a fil conductor per traslladar-nos als difícils anys d'una adolescència marcada per la disciplina, la solitud, el bullying i la recerca de la pròpia identitat.

Per estar al dia de la seva feina us recomanem que visiteu la seva pàgina web <http://tilliewalden.com> i el seu compte de Twitter [@TillieWalden](https://twitter.com/TillieWalden).

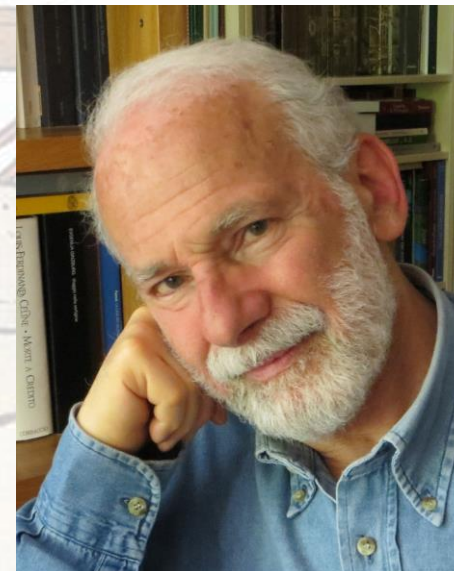
Autora convidada gràcies a la col·laboració d'Ediciones La Cúpula.

Vittorio Giardino (Bolonya, Itàlia. 1946)

Després de llicenciar-com a enginyer electrònic i treballar nou anys en aquesta professió, deixa la seva feina per dedicar-se al còmic. El 1978 apareixen les seves primeres historietes, recollides sota el títol genèric de *Storie da dimenticare* al setmanari La città futura. El 1979 passa a la revista Il mago, on crea el seu primer personatge d'importància, l'investigador privat Sam Pezzo, que més tard es traslladarà a les pàgines d'Orient Express. Per a aquesta publicació, **Giardino** crea al 1982 un altre personatge detectivesc, l'exagent del servei secret francès Max Fridman. La seva primera aventura, *Rapsodia húngara*, suposarà per al seu autor la consagració internacional, i quedarà superada en els següents lliuraments: *La puerta de Oriente* i *¡No pasarán!*, aquesta darrera ambientada a la guerra civil espanyola. El 1983 canvia de registre amb *Little Ego*, revisió del *Little Nemo* de Winsor McCay. **Vittorio Giardino** ha rebut nombrosos premis per la seva carrera, incloent-hi el Yellow Kid del Saló de Lucca el 1982, l'Alfred del Saló d'Angulema, i el Premi Harvey concedit a la San Diego Comic Con.

Aquest any, Norma Editorial publica una edició integral amb tots els casos de Sam Pezzo i *El librero de Praga*, darrer volum de Jonas Fink; una de les seves sèries més valorades per públic i crítica.

Autor convidat gràcies a la col·laboració de Norma Editorial.

EXPOSICIONS

CÒMIC EN VIU AMB DIBUJOS POR SONRISAS

El **Saló Internacional del Còmic de Barcelona** estrena un nou espai de còmic en viu de la mà de **Dibujos por Sonrisas**. D'aquesta manera, donem suport a una iniciativa de l'**Associació Creatius en Acció**, un projecte que pretén -a través d'aquesta plataforma- recaptar el màxim de donatius per ajudar a cobrir de forma directa les necessitats bàsiques en molts dels camps de refugiats que hi ha repartits arreu de tot Europa.

Aquesta exposició és una mostra del gran talent que es pot trobar al web de **Dibujos por Sonrisas**. Molts dels grans autors de l'escena nacional i internacional que assistiran al **36 Saló Internacional del Còmic de Barcelona** realitzaran un dibuix en viu en aquesta gran exposició i que en finalitzar el Saló se subhastaran en benefici de les persones refugiades.

Dibujos por Sonrisas és un projecte solidari que neix de l'experiència viscuda en diversos camps de persones refugiades a Grècia i Sèrbia. Amb la necessitat de seguir ajudant des de Barcelona, aquesta iniciativa uneix art i solidaritat en un web on més de 500 genials artistes han cedit una de les seves obres per contribuir amb el seu art a l'ajuda de les persones refugiades. Cada dibuix es pot descarregar a canvi d'un donatiu. Així de fàcil. Així de solidari. Durant els quatre dies del **Saló del Còmic de Barcelona**, diferents autors passaran per l'exposició per realitzar un dibuix en directe. Aquests romandran exposats fins diumenge, dia que es realitzarà una gran subhasta final de totes les obres que s'hagin realitzat durant el Saló. La subhasta serà conduïda per **Loulogio**, i tots els diners recaptats aniran íntegrament destinat a l'ajuda dels projectes en els camps de persones refugiades a Sèrbia i Grècia.

www.dibujosporsonrisas.org

COM ES FA UN CÒMIC

Hi ha llibres i manuals que ensenyen a joves i adults com fer un còmic. Però, i per a nens? Com explicar als nens i nenes de 5 a 12 anys com es fa un còmic? Aquesta exposició vol aportar el seu granet de sorra a promocionar aquest mitjà de comunicació entre els més petits.

Sabies que alguns dels teus personatges favorits van néixer en els còmics? Has llegit algun còmic? Saps com es fan?

Descobreix-ho amb Carlos i Marta, un nen i una nena inquiets i curiosos com tu, que en aquesta exposició et parlaran de tot el que necessites saber dels còmics.

El còmic és un mitjà d'extraordinària eficàcia també per als infants. Per mostrar coses i situacions, per divertir-se, per aprendre, per observar el món en què viuen. Amb aquesta mostra, el **Saló Internacional del Còmic de Barcelona** vol apropar el còmic a la que volem que sigui una nova generació de lectors de vinyetes.

Descobreix el còmic amb Carlos i Marta és una exposició realitzada per Denis Roca, 'l'autor de còmics més jove del món (12 anys)!

La exposició estarà ubicada a la zona **COMIC KIDS**.

JACK KIRBY, THE KING OF COMICS

Amb el seu particular i personal grafisme i el seu domini de la posada en escena, Jack Kirby (1917-1994) s'ha convertit en una llegenda i un referent dels còmics.

En els seus primers vint anys de carrera va destacar sobretot per les seves col·laboracions amb el guionista Joe Simon, entre les quals hi ha diversos *comic-books* romàntics de gran èxit i d'altres de superherois, i especialment per la creació del Capitán América el 1941. Entre 1958 i 1970 i entre 1976 i 1980 va ser un dels més destacats dibuixants de Marvel, editorial per a la qual va crear -juntament amb l'editor i guionista Stan Lee i amb d'altres dibuixants- superherois tan populars com Los 4 Fantásticos, Hulk, Thor, Iron Man, Pantera Negra o els membres de Los Vengadores i La Patrulla-X.

Entre 1971 i 1975, i per a DC Comics, va col·laborar en títols com *Superman's Pal Jimmy Olsen*, *OMAC*, *Kamandi* o *The Demon*, destacant per la creació del concepte del "Quart Món", que incloïa sèries com *Nuevos Dioses*, *Mister Miracle* o *The Forever People*. Jack Kirby també va realitzar una tira de premsa, *Sky Masters of the Space Force*, i va participar com a dissenyador de personatges de diverses sèries televisives d'animació. Els seus dissenys per a una finalment no realitzada adaptació al cinema d'una novel·la de Roger Zelany van ser utilitzats per la CIA per treure de l'Iran diversos ostatges reclosos a la força a l'ambaixada nord-americana de l'Iran el 1979. Van servir per fer veure que aquests ostatges eren col·laboradors d'una pel·lícula, i que estaven treballant per localitzar exteriors a l'Iran.

L'exposició *Jack Kirby, The King of Comics* es dividirà en dues parts. En una primera es repassarà tota la trajectòria professional d'aquest autor amb textos i reproduccions, explicant per què és considerat el "Rei dels còmics". En la segona, s'oferirà als visitants una selecció dels seus originals, pertanyents a algunes de les seves sèries més populars.

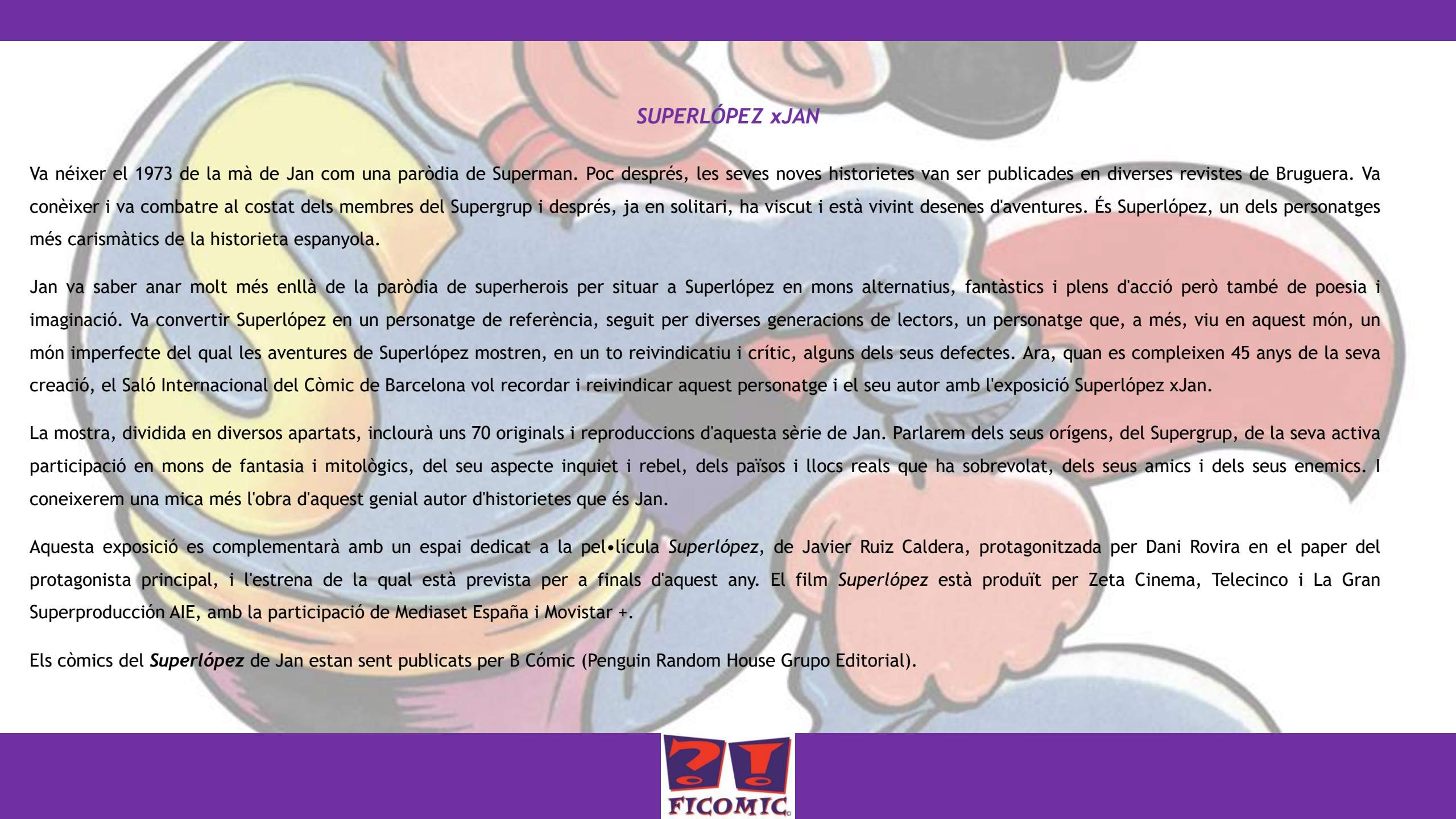
Cal destacar que no és habitual gaudir d'una exposició d'originals de Jack Kirby. Si als Estats Units no s'han vist gaire públicament, encara menys a Europa. Per tant, aquesta és una mostra que es pot considerar com una de les poques ocasions per gaudir en directe d'en aquest cas 31 originals de Jack Kirby.

LES REVISTES DEL BOOM DEL CÒMIC (PER A ADULTS)

Amb la publicació a Espanya de la revista de còmics *Totem* va començar el que es coneix com el "boom del còmic per a adults". Encara que des de 1968 es venien editant historietes dirigides ja a lectors majors d'edat, va ser amb l'arribada de la democràcia i la desaparició de la censura que el còmic per a adults va trobar per fi als seus lectors a casa nostra.

Entre 1977 i inicis dels anys noranta, el format de revista de còmics per a adults va suposar no només un èxit de vendes, sinó també la publicació de grans obres i autors de la historieta, tant europeus, llatinoamericans i nord-americans com, sobretot, espanyols. Bàsicament entre finals dels anys setanta i tota la dècada dels vuitanta van aparèixer diverses desenes de capçaleres de diferents tendències, que recollien en les seves pàgines historietes de gran qualitat d'autors d'estils molt diversos, des dels de l'escola més realista fins els de grafismes més *underground*, passant per creadors molt personals o estètiques com la coneguda com a "línia clara". Va ser el moment de revistes molt recordades per diverses generacions d'espanyols, com *1984*, *El Vibora*, *Bésame Mucho*, *Comix Internacional*, *Creepy*, *Cimoc*, *Cairo*, *Rambla*, *Makoki*, *Metropol*, *Madriz*, *Zona 84*, *TMEO* o *Kiss Comix*.

Ara que han passat 40 anys d'aquest "boom", el Saló Internacional del Còmic de Barcelona vol retre un homenatge i recordar aquest fenomen que tant va marcar l'esdevenir del còmic espanyol. L'exposició *Les revistes del boom del còmic (per a adults)* es presenta bàsicament en dues parts. A la primera recordarem els precedents d'aquestes publicacions i la vida, els autors i les editorials de les revistes que van marcar aquest "boom", amb textos i reproduccions. En la segona, oferirem una selecció de l'obra publicada en aquestes capçaleres de 75 autors espanyols, a raó de 2 originals per autor que inclourà totes les tendències estètiques, gràfiques i narratives que van ajudar a avançar la història del còmic espanyol durant aquest període. Una mostra que inclou els autors i autores més significatius de l'anomenat "boom" del còmic per a adults, molts d'ells encara en actiu.

SUPERLÓPEZ xJAN

Va néixer el 1973 de la mà de Jan com una paròdia de Superman. Poc després, les seves noves historietes van ser publicades en diverses revistes de Bruguera. Va conèixer i va combatre al costat dels membres del Supergrup i després, ja en solitari, ha viscut i està vivint desenes d'aventures. És Superlópez, un dels personatges més carismàtics de la historieta espanyola.

Jan va saber anar molt més enllà de la paròdia de superherois per situar a Superlópez en mons alternatius, fantàstics i plens d'acció però també de poesia i imaginació. Va convertir Superlópez en un personatge de referència, seguit per diverses generacions de lectors, un personatge que, a més, viu en aquest món, un món imperfecte del qual les aventures de Superlópez mostren, en un to reivindicatiu i crític, alguns dels seus defectes. Ara, quan es compleixen 45 anys de la seva creació, el Saló Internacional del Còmic de Barcelona vol recordar i reivindicar aquest personatge i el seu autor amb l'exposició Superlópez xJan.

La mostra, dividida en diversos apartats, inclourà uns 70 originals i reproduccions d'aquesta sèrie de Jan. Parlarem dels seus orígens, del Supergrup, de la seva activa participació en mons de fantasia i mitològics, del seu aspecte inquiet i rebel, dels països i llocs reals que ha sobrevolat, dels seus amics i dels seus enemics. I coneixerem una mica més l'obra d'aquest genial autor d'historietes que és Jan.

Aquesta exposició es complementarà amb un espai dedicat a la pel·lícula *Superlópez*, de Javier Ruiz Caldera, protagonitzada per Dani Rovira en el paper del protagonista principal, i l'estrena de la qual està prevista per a finals d'aquest any. El film *Superlópez* està produït per Zeta Cinema, Telecinco i La Gran Superproducción AIE, amb la participació de Mediaset España i Movistar +.

Els còmics del *Superlópez* de Jan estan sent publicats per B Còmic (Penguin Random House Grupo Editorial).

EXPOSICIONS PREMIS SALÓ DEL CÒMIC DE BARCELONA

JOSEP MARIA MARTÍN SAURÍ. GRAN PREMI

Nascut a Barcelona el 1949, la trajectòria de **Josep Maria Martín Saurí** es va impulsar a partir de 1973, quan va dibuixar una historieta de vuit pàgines per a la revista *Pulgarcito* (Editorial Bruguera).

Ja des de 1970 comença a treballar amb editorials estrangeres, dibuixant primer històries romàntiques i més endavant de terror. Durant els anys vuitanta col·labora amb la revista *Interviú* i il·lustra per a Bruguera les biografies d'Alexandre el Gran i Shakespeare. El 1983, i amb guió de Francisco Pérez Navarro, publica a Estats Units i Espanya una de les seves obres més emblemàtiques, *Odiseo*. En aquesta dècada també conduirà la seva activitat professional cap als dibuixos animats, sense deixar de publicar còmics tant a Espanya com a Europa i Estats Units.

A partir de 1994 comença a col·laborar amb Enrique Sánchez Abulí, publicant *La mariposa y la llama*, amb ACME a Itàlia i amb RBA a Espanya. Tots dos autors continuaran treballant junts per a editorials italianes i franceses. A finals de la dècada dels 90 comença a treballar més amb productores de cinema i televisió, també en espots publicitaris i dibuixos animats.

Entre els seus últims llibres publicats destaquen *La Odisea* (reedició d'*Odiseo*, publicat per Norma Editorial a 2007), *La conjetura de Poincaré*, amb guions de Raule (Diàbolo Ediciones, 2008) i els llibres col·lectius *Barcelona TM* (Norma Editorial, 2010), *El diablo aburrido* (Ariadna Editorial, 2011) i *Tbo4Japan* (Dibbuks, 2011).

JAMÁS TENDRÉ 20 AÑOS, DE JAIME MARTÍN. MILLOR OBRA D'AUTOR ESPANYOL

Publicada per Norma Editorial, *Jamás tendré 20 años*, de Jaime Martín, narra una història iniciada el 1936 durant el caos destructiu de la guerra civil espanyola, quan es coneixen Isabel, sastressa, i Jaime, artiller a l'exèrcit republicà. S'estimen. Lluiten. Escapen de la mort. No obstant això, quan cau la República, Jaime i Isabel són al costat perdedor i, de vegades, és més difícil sobreviure a la pau que a la guerra. Després de creure en un demà millor, ¿com és possible callar sota una dictadura?

Jaime Martín (*Las guerras silenciosas*, *Sangre de barrio*) ens ofereix una història real sobre els seus avis. Una història d'amor on el valor i la dignitat competeixen amb la tendresa i l'humor, l'alegria i la ràbia. La història d'una família el destí està intrínsecament unit al del seu país.

JAVI REY. AUTOR REVELACIÓ

Nascut a Brussel•les el 1982 i de nacionalitat espanyola, **Javi Rey** es va formar com a il•lustrador i dibuixant a l'Escola Josu de Barcelona. Després de participar en el llibre col•lectiu *Lovexpress* (Kaleidoskope, 2007), comença la seva activitat professional dins el món de l'animació independent, treballant per a l'estudi Yanquipay durant la producció de la sèrie *240 el nen clònic* (TV3, 2009), i també il•lustra llibres de text i *storyboards* per a diverses agències de publicitat.

El 2013 comença la seva col•laboració en el mercat francobelga, amb obres com *¡Adelante!* (amb el guionista Frank Giroud, Dupuis, 2013-2014), *Webtrip* (llibre col•lectiu, Lyon BD/Sandawe, 2015) o *Un maillot pour l'Algérie* (amb Bertrand Galic i Kris, Dupuis, 2016). En 2016 publica *Intemperie*, adaptació al còmic de la novel•la de Jesús Carrasco, editada per Planeta Còmic.

PARANOIDLAND. MILLOR FANZINE

Paranoidland és un fanzine de sis entregues que es va publicar des de juliol de 2015 fins a maig de 2016. A les seves pàgines hi trobem quatre còmics principals publicats per entregues de Fran Fernández, Joaquín Guirao + Nacho García, Bouman i ByMartínez, a més d'històries autoconclusives i il·lustracions de diferents autors convidats a cada número.

Sempre havíem volgut fer un *fanzine* propi i va ser després del **34 Saló del Còmic de Barcelona (2015)** que vam començar a gestar *Paranoidland*, i tot que va començar com un projecte de dos de seguida vam ser més. Pensem a rescatar l'esperit de les revistes de còmics per entregues amb les quals vam créixer (*Cimoc*, *El Víbora*, *Viñetas*) per enganxar el públic número rere número i, així, també poder publicar una història llarga però sense haver de dibuixar-la d'una tongada. Perquè el projecte no es quedés sense acabar, vam marcar una periodicitat limitada. Es publicaria durant un any, cada dos mesos un nou lliurament i seria un total de 6 revistes.

Però no només la seva dinàmica és l'únic destacable d'un projecte que, gràcies a la seva continuïtat, li ha permès estar sempre en primer pla, sempre amb novetats, noves portades i nous autors; sinó també pel gènere de les seves històries. Sempre d'intriga amb tints de novel·la negra, que després acceptaria comèdia, costumisme, ciència ficció... En funció de l'autor.

Lògicament el que més ens motivava era dibuixar, però també poder comptar amb la col·laboració de grans talents als quals admirem i que es preparen fent autopublicacions o Internet. D'aquesta manera *Paranoidland* també és, de forma modesta, un breu aparador de la sang jove actual del còmic nacional.

Paranoidland és un *fanzine* petit que s'ha fet gran per la qualitat de tots els seus participants, les seves històries i el seu disseny com a projecte.

SALA DE PROJECCIONS I AUDITORI

Aquest any comptarem amb l'Auditori del Palau de Congressos (**Palau 5**), al qual es pot accedir des de la Plaça Univers. A l'Auditori tindran lloc conferències, trobades d'autors amb els seus fans i projeccions de documentals sobre còmic, de *teasers* i de tràilers de pel·lícules.

Aprofundint en la seva línia de col·laboració amb d'altres rellevants esdeveniments culturals, el **Saló Internacional del Còmic de Barcelona** inicia a la seva 36a edició un acord amb el festival de cinema documental musical In-Edit, gràcies al qual es projectaran dues pel·lícules inèdites al nostre país: **Comix: Beyond the Comic Book Pages** (2016), de Michael Valentine, i **She Makes Comics** (2014), de Marisa Stotter. Es tracta de dos documentals, un sobre el *comic book* americà -en el qual intervenen autors de la talla de Stan Lee, Frank Miller i Neal Adams- i un altre sobre la presència de les dones en la indústria del còmic.

Les dues pel·lícules es projectaran en V.O.S.E. a l'Auditori del Palau 5 de Fira Montjuïc els dies 13 i 14 d'abril respectivament. Fundat a Barcelona el 2003, In-Edit és un prestigiós festival dedicat al documental musical que s'ha estès per diverses ciutats del món.

Aprofitant la presència del dibuixant italià **Vittorio Giardino** entre els convidats internacionals del **36 Saló Internacional del Còmic de Barcelona**, el certamen acollirà també l'estrena del documental **Le circostanze. I romanzi disegnati di Vittorio Giardino**, de Lorenzo Cioffi. La pel·lícula aprofundeix en el procés creatiu de Vittorio Giardino i en el seu tractament de la història europea del segle XX, sobretot a partir de les aventures dels seus personatges Max Fridman i Jonas Fink. El film porta per primera vegada a la pantalla els dibuixos originals de l'autor i recorre les ciutats en què s'ha ambientat la seva obra.

L'estrena de la pel·lícula, en versió original subtitulada en anglès, tindrà lloc el **dissabte 14** a l'Auditori del Palau 5 de Fira Montjuïc, i comptarà amb la presència del mateix **Vittorio Giardino**, del director **Lorenzo Cioffi** i de l'editor de Norma Editorial **Rafael Martínez**.

Al web del **36 Saló Internacional del Còmic de Barcelona** hi ha la programació completa de les activitats d'aquesta sala. Es recomana arribar amb antelació a aquests actes, ja que un cop estigui plena la sala, no es permetrà l'entrada. Es prega també respectar l'ordre d'arribada i la cua.

FRANCISCO IBÁÑEZ I CARLOS ARECES REPASSEN ELS 60 ANYS DE MORTADELO I FILEMÓN

En col·laboració amb Penguin Random House Grupo Editorial, el proper **14 d'abril a les 17:00 hores**, **Francisco Ibáñez** (Gran Premi del Saló del Còmic el 1994) i l'actor i col·leccionista de còmics **Carlos Areces** (Autor Revelació del Saló del Còmic del 2007) tenen una cita amb els seguidors i fans dels personatges més emblemàtics del dibuixant espanyol en el marc del **36 Saló Internacional del Còmic de Barcelona**. L'esdeveniment tindrà lloc a l'**Auditori del Pavelló 5**. L'accés al mateix es realitzarà des de les 16:45 hores per ordre d'arribada, fins completar l'aforament.

El 20 de gener, Mortadelo i Filemón, els agents especials més famosos de la T.I.A., van complir 60 anys. Des d'aquesta primera aparició a la revista Pulgarcito fins ara, els personatges predilectes de moltes generacions d'espanyols han treballat sense parar, però no sembla que el Súper estigui disposat a donar-los ni un respir, ni hi ha indici de poder sol·licitar la jubilació anticipada.

Un joveníssim **Ibáñez** va treure el cap a l'editorial Bruguera l'any 1957, disposat a revolucionar el món de la vinyeta espanyola després d'haver passat per altres publicacions rellevants de l'època. D'ençà del seu aterratge a la mateixa no ha parat de treballar, donada la seva capacitat per dotar de vida pròpia als seus personatges, i que a dia d'avui segueixen funcionant perfectament.

D'això i de molt més, parlarà el seu creador **Francisco Ibáñez** amb **Carlos Areces**, un dels més grans coneixedors i col·leccionistes de l'obra del genial autor, en aquest esdeveniment que tindrà lloc per primera vegada al **Saló del Còmic de Barcelona**.

EL 'SUPERLÓPEZ' DE JAVIER RUIZ CALDERA AL SALÓ INTERNACIONAL DEL CÒMIC DE BARCELONA

Dissabte 14 d'abril. 12.00 h. Són el dia D i l'hora H per a la visita a la **36 edició del Saló Internacional del Còmic de Barcelona** de **Javier Ruiz Caldera**, director de l'adaptació cinematogràfica de *Superlópez*, el llegendari còmic creat per **Jan** i de l'aparició del qual es compleixen 45 anys en aquest 2018.

L'aterratge d'aquesta gran superproducció espanyola al **Saló del Còmic de Barcelona** suposarà la seva primera trobada amb el públic. Entre les diferents sorpreses preparades per a l'ocasió, seran els assistents al Saló qui descobriran, en primícia i de la mà del seu director, el primer pòster i el primer *teaser* amb què es presenta en societat aquest Superlópez de carn i ossos.

La pel·lícula, protagonitzada per Dani Rovira en el paper de Superlópez, Alexandra Jiménez com a Luisa, Julián López com a Jaime o Maribel Verdú com a Àgata, arribarà als cinemes espanyols el 23 de novembre.

Superlópez

CONFERÈNCIES I TAULES RODONES

Les Sales Comic 3 i Comic 5, ubicades al Palau 5, són un nou espai destinat a acollir conferències i taules rodones, així com presentacions de novetats editorials, trobades d'autors amb els seus fans, classes magistrals i activitats escolars.

Les conferències i taules rodones integraran diversos cicles, dedicats a temes com les autores de còmic, la llibertat d'expressió, els fanzines, els webcomics, el *crowdfunding* i temes relacionats amb les exposicions d'aquesta edició, com el *boom* del còmic per a adults a Espanya, Jack Kirby o Superlópez. També s'abordaran les relacions entre còmic i periodisme i entre manga i esport. Vittorio Giardino, Tillie Walden, Jan, Dave McKean, Rubén Pellejero, Ralf König, Kelly Sue DeKonnick, David Rubín, David Lloyd, Juan Díaz Canales, Carlos Pacheco o Stan Sakai són alguns dels autors que passaran per aquest espai.

Tota la programació es troba actualitzada a la pàgina web oficial del 36 Saló Internacional del Còmic de Barcelona: www.comic-barcelona.com.

TALLER de CÒMIC

Espai obert a tot el públic, dividit en dues àrees que funcionaran en paral·lel. Realitzat per Escola Joso. Palau 4.

ÀREA 1

CÒMIC

Tallers pràctics per a tot tipus de públic, supervisats per un dibuixant.

ÀREA 2

DEMOSTRACIONS

Reconeguts autors de còmic, professors d'Escola Joso, realitzaran en directe processos dels seus treballs al llarg dels quatre dies del **Saló del Còmic**. Aquesta activitat es desenvoluparà en espai d'un màxim de 120 minuts per autor i sessió i en paral·lel als tallers continuats, especificats en l'apartat anterior.

Autors que hi participen: Francis Portela, Roger Ibáñez, Toni Fejzula, Claudio Stassi, Juan Sanmiguel, Ernest Sala, Iban Coello, Gustavo Rico, Pere Pérez, JR. Cano, Pasqual Ferry i Francis Jandro.

TALLER D'ANIMACIÓ

Activitat desenvolupada per L'Escola Joso en col·laboració amb Festival *Non-stop Barcelona Festival d'Animació*. Taller continuat d'animació per a públic de totes les edats. (Realització del moviment d'un Personatge, objecte, etc.).

Treballs sobre taula de llum.

EL MURAL DE FRANK PÉ

Al llarg dels quatre dies del **Saló Internacional del Còmic de Barcelona**, l'autor belga **Frank Pé** realitzarà en directe un gran mural de 10 metres al Palau 4. **Frank Pé** va començar a publicar els seus còmics a la revista infantil-juvenil belga *Spirou*, on va destacar per les seves dots per al dibuix i la seva forma molt especial de retratar els animals. Allà van aparèixer sèries seves com *Mémoires de l'élan*, *Comme un animal en cage* (amb Terence) o *Cabelloloco* (amb Bom). Va destacar amb la saga *Zoo* (amb Philippe Bonifay), una trilogia d'àlbums apareguda entre 1994 i 2007. Entre les seves últimes produccions es troben els dos àlbums de *Little Nemo* i una aventura d'Spirou i Fantasio, *La luz de Borneo*, realitzada amb Zidrou. **Frank Pé** ha participat també en films d'animació (*La espada mágica. En busca de Camelot*) i és autor d'il·lustracions i escultures.

ESPAI DE CREACIÓ LLIURE. PLAÇA UNIVERS

Un gran espai situat a la Plaça Univers, obert a tothom, on qui ho desitgi podrà donar curs a les seves inquietuds artístiques.

Gràcies a les empreses exposidores FABER-CASTELL/EDDING, MOLOTOW, MONTANA COLORS i SAKURA, es podrà gaudir de les exhibicions i al mateix temps divertir creant.

Gràcies a Montana Colors, el **dissabte 14 d'abril** tenim confirmada la presència de **Edjinn**, un autor que es defineix com a il·lustrador *Lowbrow* (també conegut com surrealisme pop). El seu treball gira al voltant de l'imaginari popular dels còmics amb una bona dosi d'humor i sarcasme: www.edjinn.com.

El **diumenge 15 d'abril** tindrem a l'artista francès **Zach Oreo Tpk**, creador de la *crew* parisenca TPK. Zach desenvolupa el seu personatge Badassbear fins a límits insospitats: <https://endzlab.com>.

FAN ZONE

Descobreix la nova **Fan Zone**, un espai per als fans, aficionats, seguidors de *Star Wars*, *Star Trek*, *Stargate* i molt més, que permetrà a tot el que s'apropi fins allà gaudir de totes les activitats preparades per les diferents associacions participants.

FANZINE

En aquesta nova edició l'espai **FANZINE**, zona destinada exclusivament a fomentar les publicacions alternatives sobre còmic, manga i anime, de creació pròpia i en suport imprès o digital, comptarà amb una nova ubicació i format perquè tinguin més visibilitat i protagonisme en el saló.

Situada a l'àrea comercial del **Palau 2**, oferirà al públic visitant un espai on assistir a tallers, xerrades i taules rodones que giraran sobre els fanzines i que serà un lloc on compartir experiències i aprendre de la mà dels seus responsables.

ARTIST ALLEY

El **36 Saló Internacional del Còmic de Barcelona** situarà l'anomenada **Artist Alley** al **Palau 2**. Aquesta zona està destinada exclusivament als autors de còmic amb obra publicada en revistes, comic-books, àlbums, llibres autoeditats, i altres suports (que no siguin fanzines), així com a dibuixants que treballin regularment per agències.

En aquest espai els autors podran vendre directament al públic les seves pàgines originals, esbossos i obres autoeditades de manera personal.

ACTIVITATS PEDAGÒGIQUES

El **Saló Internacional del Còmic de Barcelona** i el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya col·laboren un any més per apropar el còmic a les escoles. Amb aquest objectiu es desenvolupa tot un seguit d'activitats adreçades a professors i alumnes.

El còmic com a mitjà d'expressió artístic i narratiu té diverses aplicacions en les diferents etapes formatives, sent clau la seva utilització per a la comprensió lectora, a més de formar part de la bibliografia recomanada en diverses matèries. **FICOMIC** participa de les activitats organitzades per la Generalitat de Catalunya per impulsar la lectura i considera que el còmic ha de jugar un paper protagonista en elles.

El **Saló Internacional del Còmic de Barcelona** s'ha convertit en el punt de trobada de l'univers del còmic i el món de l'educació. **FICOMIC** organitza una jornada dedicada als docents sobre el còmic com a eina pedagògica, on autors de còmic expliquen la seva obra d'interès didàctic i on mestres exposen diferents experiències dels còmics aplicades a les seves classes. També s'organitzen tallers de còmic per a grups escolars. També es realitzen visites guiades pel **Saló del Còmic** tant per a alumnes, on s'expliquen les diferents exposicions del certamen, com per a professors on poden descobrir còmics que poden ser adequats per desenvolupar la seva tasca educativa.

La Jornada és una iniciativa conjunta del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya i el **Saló Internacional del Còmic de Barcelona**.

COMIC KIDS

Amb aquest nou espai dedicat a nens d'entre 5 i 12 anys, el **Saló Internacional del còmic de Barcelona** vol crear una àrea que sigui atractiva, pedagògica i que incentivi als nens a la lectura. Volem apropar el còmic a la que volem que sigui una nova generació de lectors de vinyetes. Amb aquest espai volem aportar el nostre granet de sorra a promocionar el còmic entre els més petits. El còmic és un mitjà d'extraordinària eficàcia també per als nens, per mostrar coses i situacions, per divertir-se, per aprendre, per observar el món en què viuen. A través de la imatge el còmic és un vehicle de llenguatge i un mitjà perfecte per als nens.

Aquest nou espai de gairebé 3.000 m2 comptarà amb diferents àrees:

Taller Còmic: Taller per a nens d'entre 8 i 12 anys, l'objectiu del taller és fer un primer apropament als aspectes fonamentals del còmic, centrant-nos en la caracterització dels personatges i que creïn el seu propi còmic.

Taller Còmic Petits: Taller per als més petits, l'objectiu del taller és fer un apropament als aspectes fonamentals del còmic, centrant-nos en la caracterització dels personatges.

Comicplay: Tallers de jocs on es faran manualitats, puzzle de còmic, com construir una seqüència de còmic, vinyetes per ordenar, col·locar els globus de diàlegs a la vinyeta...

Crea la teva còmic xapa: Els nens podran crear la seva pròpia xapa, podran dibuixar el que més els agradi i una vegada pintat es faran la seva xapa.

Comicteca: Un espai de lectura per descobrir el còmic i on tindrem contacontes que explicaran i llegiran els còmics als nens.

Pintacares: Un espai on els nens podran pintar-se la cara del personatge que més els agradi.

Photocall poblat Barrufet: Endinsa't al poblat barrufet i fes-te fotos. De la ma de Sony Entertainment els nens podran gaudir del poblat de la pel·lícula *Els Barrufets: El poble amagat*.

Espai LEGO® Marvel™ Super Heroes: Espai on els nens es podran convertir en superherois: podran gaudir de grans activitats com la zona de construcció, i rèpliques de personatges de *LEGO® Marvel™ Super Heroes*. Podran provar els seus reflexos i velocitat en la divertida màquina de wakamole, tractant d'aconseguir la puntuació més alta. I per a aquells que vulguin marcar més gols, podran jugar a la zona d'Air Hoquei.

COMIC KIDS

Col·laboren a Comic Kids:

Asociación española de caricaturistas (ACE), Bang Ediciones, Biblioteca Tecla Sala/Ajuntament de L'Hospitalet, Candela Ferrández y Artur Laperla, Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, Escola JOSO, Fabrice Parme, INS Mare de Déu de la Mercè, Joan Tretze, Jumping Clay, Kiko Da Silva (O Garaxe Hermético), LEGO, Lorena Álvarez, Miguel Díaz Vizoso, Òscar Sardà, Pep Brocal y Blanca Hernández, Raúl Grabau, Rockmedia (Ivan Roca y Denis Roca), Rubén Martínez, Santana, Ruth Tururuth, Salvat, Sony Entertainment y Xarxa de Biblioteques Municipals/Diputació de Barcelona.

Tota la programació de Còmic Kids es troba actualitzada a www.comic-barcelona.com.

LA REVISTA

COMIC BARCELONA. LA REVISTA

36 Saló

El 36 Saló Internacional del Còmic de Barcelona recupera la revista del Saló. Aquest any, FICOMIC publica *Comic Barcelona. La revista*, una publicació gratuïta de 36 pàgines a tot color. Plena de material original, inclourà informació de totes les activitats d'aquesta edició (exposicions, taules rodones, projeccions, **Comic Kids**, expositors, plànols dels palaus...) en un quadernet central de 8 pàgines. A la resta del sumari, destaquen les entrevistes exclusives a **Martín Saurí** i **Jaime Martín**, Gran Premi i autor del Premi a la Millor Obra d'Autor Nacional, així com al guionista i editor nord-americà **Roy Thomas** (amb una il·lustració original de **Carlos Pacheco**) i a l'autor italià **Vittorio Giardino**. S'inclouen també dues pàgines de passatemps per als lectors més joves realitzades per **Pep Brocal** i **Artur Laperla**, així com diversos textos sobre les exposicions dedicades a **Javi Rey**, *Paranoiland*, **Jack Kirby**, **Superlópez** o les revistes del *boom* del còmic, i un article sobre el mercat del còmic a Espanya el 2017.

Comic Barcelona. La revista inclou també tres historietes realitzades expressament per a aquesta, signades per **Yeyei Gómez**, **Anabel Lozano**, **María Ponce**, **Núria Tamarit** y **Xulia Vicente** i **Martín Saurí**.

PREMIS 36 SALÓ INTERNACIONAL DEL CÒMIC DE BARCELONA

Els premis del **36 Saló Internacional del Còmic de Barcelona**, que són votats pels professionals del còmic, tenen com a objectiu la promoció i reconeixement dels nostres autors i autores, alhora que donen suport a la tasca dels editors que aposten per ells i elles. Els guardons també volen mostrar la riquesa i diversitat del còmic que es publica a Espanya, sense oblidar als nostres joves valors i als fanzines. En suma, volen ser un reconeixement al millor publicat a Espanya en l'any 2017.

El **Gran Premi del Saló del Còmic de Barcelona** té una dotació de 10.000 euros; el de **Millor Obra d'Autor/Autora Espanyol** publicada a Espanya, de 10.000 euros; el d'**Autor/Autora Espanyol Revelació**, de 3.000 euros -amb el patrocini de la Fundació Divina Pastora-, el de **Millor Obra Estrangera** publicada a Espanya no té dotació econòmica i el **Premi al Millor Fanzine** compta amb una assignació de 1.500 euros.

Les votacions professionals tenen dues fases. En la primera fase vam sol·licitar la col·laboració dels professionals de la historieta d'Espanya (autors, editors, distribuïdors, llibreters, tècnics editorials, fanzines, crítics i periodistes especialitzats), que triaran mitjançant votació els nominats de les categories a **Millor Obra d'Autor/Autora Espanyol/a**, **Millor Obra Estrangera** publicada a Espanya, **Autor/Autora Revelació**, **Millor Fanzine**. Es podran votar fins a cinc candidats per categoria. A més, podran votar fins a cinc autors/autorees per al **Gran Premi del Saló**. Aquesta és una de les novetats respecte a d'anys anteriors. Cada vot dels emesos es comptabilitzarà com un punt, independentment del lloc que ocupi en el full de votació, excepte en el cas del **Gran Premi del Saló**, on es valoraran tots els noms presentats.

La segona fase, i aquesta és una altra de les novetats, serà la de determinar els guanyadors de tots els premis, tasca que recaurà en un jurat, que basarà la seva decisió final en els cinc nominats per major nombre de vots en les categories **Millor Obra d'Autor/Autora Espanyol/a**, **Millor Obra Estrangera** publicada a Espanya, **Autor/Autora Revelació** i **Millor Fanzine**. Així mateix, per determinar el o la guanyadora del **Gran Premi**, el jurat tindrà en compte en les seves deliberacions a tots els noms votats en la primera fase.

El període de votació començarà el 12 de febrer fins al 5 de març de 2018, ambdós inclosos. Un cop tinguem els nominats el jurat es reunirà per decidir el guanyador.

PREMIS 36 SALÓ INTERNACIONAL DEL CÒMIC DE BARCELONA

Categories de premis i nominats:

Millor obra d'autor/autora espanyol/a publicada en Espanya al 2017

- *Encuentros cercanos* de Anabel Colazo. Ediciones La Cúpula.
- *Estamos todas bien* de Ana Penyas. Ediciones Salamandra.
- *Pinturas de guerra* de Ángel de la Calle. Reino de Cordelia.
- *Roco Vargas. Júpiter* de Daniel Torres. Norma Editorial.
- *Un millón de años* de David Sánchez. Astiberri Ediciones.

Autor/Autora revelació espanyol/a 2017

- Anabel Colazo. *Encuentros cercanos*. Ediciones La Cúpula.
- Begoña García-Alén. *Nuevas estructuras*. Apa Apa Còmics.
- Jandro González. *La vampira de Barcelona*. Norma Editorial.
- Ana Penyas. *Estamos todas bien*. Ediciones Salamandra.
- Victor Puchalski. *La balada de Jolene Blackcountry*. Outsaider Còmics.

Millor obra d'autor/autora extranger/a publicada a España al 2017

- *Arsène Schrauwen* de Olivier Schrauwen. Fulgencio Pimentel.
- *El arte de Charlie Chan Hock Chye . Una historia de Singapur* de Sonny Liew. Amok Ediciones / Dibbuks.
- *El club del divorcio* núm. 1 de Kazuo Kamimura. ECC Ediciones.
- *Piruetas* de Tillie Walden. Ediciones La Cúpula.
- *Una hermana* de Bastien Vivés. Diábolo Ediciones.

Millor fanzine espanyol al 2017

- *Altar Mutante*
- *Fanzipote, el fanzine más potente*
- *La máquina de albóndigas, otro webcómic más*
- *Los diletantes*
- *Medievo; Medievo*

Gran Premi del Saló del Còmic de Barcelona

COMIC PRO

El **Saló Internacional del Còmic de Barcelona** vol que el certamen sigui també un espai de networking. El saló dóna l'oportunitat als autors de mostrar el seu treball a editors nacionals i estrangers habilitant una zona professional, **COMIC PRO**. És la contribució que realitza el saló per facilitar sortides professionals als creadors.

Per a aquesta edició tenim confirmada la participació de representants de les editorials nord-americanes **IDW, Dark Horse i Dynamite**, i l'alemanya **Avant Verlang**. A més d'aquests editors estrangers, seran presents els editors dels segells espanyols **Astiberri Ediciones, Ediciones Babylon, Ediciones La Cúpula, Fandogamia, Penguin Random House i Editorial Planeta**.

L'objectiu és que els editors vegin tots els portafolis lliurats. Els autors han de portar directament al **Saló del Còmic** una fotocòpia dels seus treballs i projectes i dipositar-los en la safata dels editors que siguin del seu interès. Cada portafoli (només còpies i en grandària A4) ha d'incloure nom i cognoms, adreça electrònica i un telèfon de contacte.

Un cop revisats els portafolis, els editors decidiran amb quins autors desitgen entrevistar-se. Depenent de l'editor i els horaris, l'entrevista podrà ser per a aquell mateix dia o per al dia següent.

Els horaris i entrevistes es podran consultar a la mateixa zona **COMIC PRO**, ubicada al **Palau 5**. Els portafolis es retornaran als seus autors si estan degudament identificats en la coberta.

Des **FICOMIC** agraïm el suport d'**Acción Cultural Española (AC/E)**, a través del seu Programa per a la Internacionalització de la Cultura Espanyola (**PICE**) en la modalitat de Visitants, i l'**Institut Ramon Llull** gràcies als quals és possible fer realitat aquestes entrevistes professionals amb editors estrangers.

Chris Warner (Portland, Oregon, Estados Unidos. 1955)

Chris Warner (Portland, Oregon, Estats Units. 1955)

Com a editor, escriptor, dibuixant i entintador, Chris Warner ha ocupat molts càrrecs en els seus trenta-quatre anys en la indústria del còmic. Després de treballar en diferents posicions en el negoci de la música, l'edició i la publicitat, comença a treballar en els còmics el 1984 com a dibuixant, pintor i autor de portades en títols com *Alien Legion*, *Caballero Luna* i *Doctor Extraño* per a Marvel Comics.

El 1986 va escriure i va dibuixar *Black Cross* per a Dark Horse. El van seguir sèries com *The American*, *Predator*, *Terminator* i *Aliens vs. Predator*. El 1988 va afegir les tasques editorials de Dark Horse al seu currículum, compartint el seu temps entre el dibuix *freelance* i els guions, mentre exercia d'editor de diversos projectes per a Dark Horse, entre ells *Akira*, *Dirty Pair* i *Terminator*. Durant aquest temps, va estar involucrat en el desenvolupament de Comics Greatest World, l'univers de superherois de Dark Horse. Per a aquesta línia va crear Barb Wire, que es convertiria poc després en una pel·lícula.

Chris Warner va deixar l'equip de Dark Horse el 1993 per dedicar-se al treball independent, dibuixar *Team 7* a Image Comics i escriure i dibuixar *Barb Wire* per a Dark Horse. En tornar a l'equip editorial de Dark Horse el 1998, **Chris** s'ha centrat en l'edició editorial, editant una àmplia gamma de còmics (*Aliens*, *Empowered*, *Predator*, *Conan*), novel·les gràfiques (*Grandville*, *Best Wishes*) manga (*Berserk*, *El lobo solitario y su cachorro*), i llibres d'art i cultura pop (*Blast Off!*, *Drawing Down the Moon: The Art of Charles Vess*) mentre escrivia i dibuixava en el seu temps lliure sèries com *Ghost*, *Barb Wire* i *Predator*.

La pàgina web oficial de Dark Horse és www.darkhorse.com.

Jeff Webber (Estatos Units)

Jeff Webber és vicepresident de llicències, drets digitals i subsidiaris en IDW Publishing. **Webber** treballa en el desenvolupament de les relacions amb llicenciadors i titulars, i estén la distribució impresa i digital de IDW a través de socis nacionals i internacionals. Entre els seus treballs anteriors s'inclouen el de vicepresident de gestió de productes en Uclick, la divisió digital d'Andrew McMeel Universal; vicepresident d'interactius en la companyia de relacions públiques Fleishman-Hillard; productor sènior en el llançament de Shockwave.com de Macromedia. Va ser el primer director de l'estudi digital de Hallmark Cards, Inc.

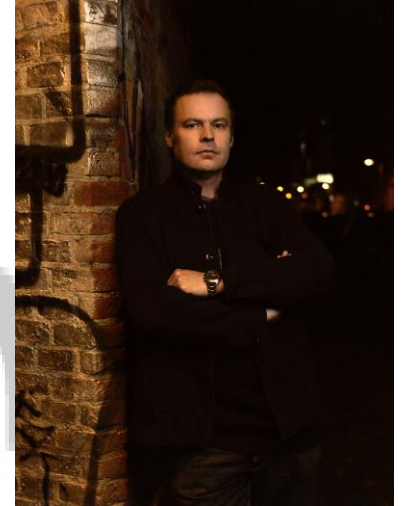
La pàgina web oficial de IDW Publishing és www.idwpublishing.com.

Johann Ulrich (Alemanya. 1965)

Johann Ulrich va fundar l'editorial alemanya avant-verlag després d'una visita a la Fira del Llibre de Frankfurt l'any 2000. Allà va assistir a una conferència a càrrec de Thierry Groensteen, aleshores un dels responsables del CNBDI (Cité internationale de la bande dessinée et de l'image) a Angoulême. En descobrir que la majoria dels títols no estaven disponibles en alemany, va decidir començar a publicar-los ell mateix. A Frankfurt va contactar amb Raúl (Raúl Fernández Calleja), dibuixant de *Berlín 1931*, i li va proposar ser el seu editor a Alemanya. Com a segon títol va triar *Anita* de Gabriella Giandelli i Stefano Ricci. En 2001 van aparèixer aquests dos primers llibres. El 2008, **Johann Ulrich** va rebre el premi "Aventurier de la culture" per part del Ministeri de Cultura francès.

avant-verlag publica a Alemanya les obres d'autors com Manuele Fior, Joann Sfar, Simon Schwartz, Gipi, Birgit Weyhe, David B., Zerocalcare i Liv Strömquist i els espanyols Antonio Altarriba, Kim, Bartolomé Seguí, Antonio Hernández Palacios, Max i Guillermo Abril.

La pàgina web oficial de avant-verlag és www.avant-verlag.de.

Matthias Wendrich (Alemanya. 1988)

Després d'un any de treball social, **Matthias Wendrich** va iniciar estudis d'Història, Literatura, Llengua i Estudis Culturals Àrabs i Estudis de Literatura i Cultura Escandinava a la WWU Münster des de 2009 fins 2014. En el col·lectiu Schikkimikki va formar part d'un projecte sense ànim de lucre d'una biblioteca de còmics a Berlín, on es presentaven còmics autoeditats.

Després de treballar per a diferents editorials alemanyes, el 2015 comença a treballar amb l'editorial avant-verlag.

La pàgina web oficial de avant-verlag és www.avant-verlag.de.

Randy Stradley (Marlborough, Massachusetts, Estats Units. 1956)

Randy Stradley és un escriptor i editor nord-americà. Va començar a treballar com a guionista de còmics el 1984 al número 86 de *Star Wars* (Marvel Comics). Dos anys més tard, al costat de Mike Richardson va fundar Dark Horse Comics, i va assumir el càrrec de vicepresident. El 1988, Dark Horse va adquirir els drets d'*Aliens* i un any més tard els de *Predator*. El 1990, **Randy Stradley** va escriure el crossover *Aliens vs. Predator*.

A començaments de la dècada de 1990, Dark Horse va adquirir la llicència per adaptar al còmic l'univers *Star Wars*. Al costat de Mike Richardson va escriure la minisèrie *Star Wars: Imperio Carmesí*. El 2002 **Stradley** es va convertir en editor en cap de la línia *Star Wars* de Dark Horse, una tasca que va mantenir fins el 2014, quan Marvel va recuperar els drets dels còmics. Des de 2016 és vicepresident de publicacions de Dark Horse Comics.

La pàgina web oficial de Dark Horse és www.darkhorse.com.

Rich Young (Estats Units)

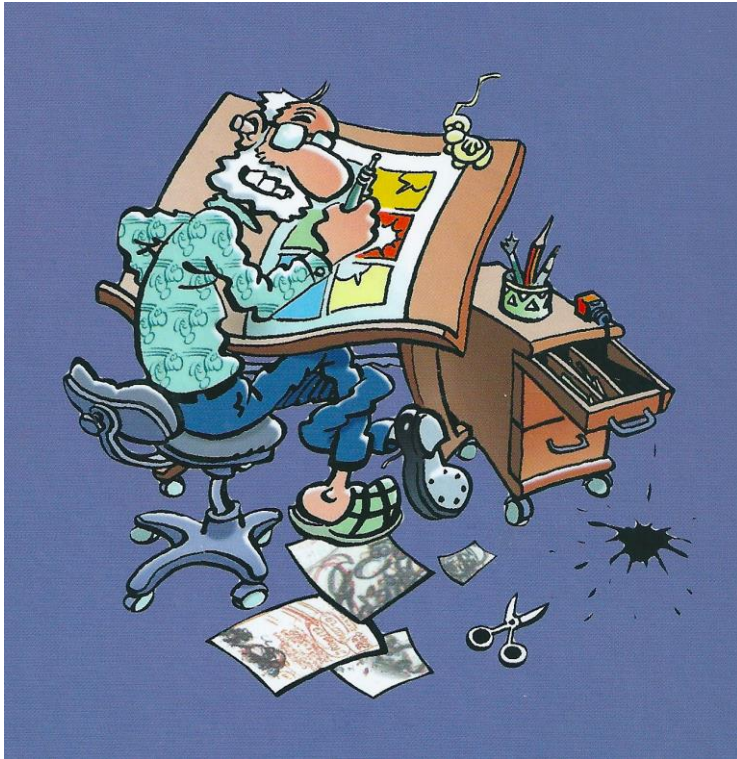

Veterà de la indústria amb més de 20 anys d'experiència professional en el negoci editorial de còmics i novel·les gràfiques en Estats Units. L'àmplia experiència de **Rich Young** abasta les tasques de redacció, llicències, desenvolupament comercial i màrqueting. Ha treballat per a diferents editorials al llarg de la seva carrera, incloent-hi Dark Horse, Blind Ferret o Joe Books. Actualment treballa a Dynamite ocupant el càrrec de director de desenvolupament comercial. Una de les seves fites és la d'utilitzar la seva comprensió i experiència, tant en el costat creatiu com en el comercial, per desenvolupar projectes i ajudar al creixement de l'editorial.

La pàgina web oficial de Dynamite és www.dynamite.com.

EL CARTELL DEL 36 SALÓ INTERNACIONAL DEL CÒMIC DE BARCELONA

JAN (Juan López, Toral de los Vados, León, 1939)

Després d'estudiar delineació mecànica i treballar de dibuixant per a una fàbrica d'insígnies i plaques de metall, Jan va iniciar la seva trajectòria professional el 1956 als Estudios Macián d'animació com a retolista i es va formar com a animador alhora que publicava algunes historietes a la revista *Yumbo*. El 1959 va emigrar a Cuba amb la seva família, entrant a treballar a la televisió cubana com a assessor tècnic de dibuixos animats i posteriorment en l'ICAIC (Instituto Cubano de Arte e Industria Cinematográficos) com a animador durant un any, tornant de nou a la televisió. Al cap d'un temps, no veient futur en l'animació, es va bolcar en el còmic, publicant les seves historietes en revistes com *Pionero*, *Mella*, *Din Don* o *Muñequitos*, on signaria com Juan José. De retorn a Barcelona el 1969, va col·laborar amb sèries com *Lucas y Silvio*, *Don Talarico* o *El último vampiro* en publicacions com *Gaceta Junior*, *Strong*, *Trinca* o *Din Dan*.

En 1973, per l'editorial Euredit, va concebre el personatge Superlópez, una paròdia de Superman, amb historietes mudes. A l'any següent, comença una llarga col·laboració per a Editorial Bruguera, on ja estava il·lustrant llibres infantils i adaptacions de sèries de TV com *Heidi*, *Marco* o *La abeja Maya*, aprofitant per proposar el personatge de Superlópez. Amb guions inicialment de Conti i de Pérez Navarro (especialment en les aventures de Superlópez amb el Supergrup), Jan realitzaria historietes curtes de *Superlópez*, fins que el 1980 assumeix també els guions d'aquesta popular sèrie, que ha continuat realitzant fins al dia d'avui (primer per Bruguera, després a Ediciones B i ara amb B Còmic).

El 1981, va concebre al personatge Pulgarcito, un nen aficionat a la fantasia i a la lectura de llibres, del qual publicarà, a la revista que porta el seu mateix nom, diverses aventures, fins que va decidir continuar amb Superlópez. Jan ha realitzat també obres i sèries com *Nosaltres, els catalans* (1979) i *Las aventuras de Pasolargo* (ambdues al costat de Pérez Navarro, 1979), *Los Villapiñas*, (amb guions d'Oli, 1982) i en solitari sagues com *Cab Halloloco* (1982), *Viceversa*, *Trotacosmos de ida y vuelta* (1984), *Laszivia* (1984), *Superioribus* (1988), *Pun Tarrota* (2000), *Supertron* (2002), *Situaciones insólitas* (2002) o *Cederrom* (2011), a més de dues historietes llargues del personatge Tadeo Jones d'Enrique Gato (2008 i 2010). També va col·laborar com animador amb els Estudis Equip en la sèrie *Mofli, el último koala* (1986).

El 2002 va rebre el Gran Premi del Saló del Còmic de Barcelona, el 2005 li va ser atorgat el Premi Ivà.

INSTITUCIONS i ENTITATS COL·LABORADORES

FICOMIC, entitat organitzadora del **Saló Internacional del Còmic de Barcelona**, vol agrair la col·laboració dels professionals del còmic: autors, editors, distribuïdors, llibreters i fanzines que són claus en l'èxit del certamen. També és molt important l'aportació que fan els aficionats, els col·leccionistes i els periodistes i crítics, ja siguin de mitjans generalistes o especialitzats.

EL **Saló del Còmic** és una realitat també gràcies al suport que ens donen les administracions de l'Estat: l'**Ajuntament de Barcelona**, el **Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya**, el **Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya** i el **Ministerio de Educación, Cultura y Deporte**.

INSTITUCIONS i ENTITATS COL·LABORADORES

**Ajuntament de
Barcelona**

AJUNTAMENT DE BARCELONA

L'Ajuntament de Barcelona col·labora amb el **Saló Internacional del Còmic de Barcelona** des de fa anys facilitant la celebració de diferents activitats i serveis.

Web: <http://ajuntament.barcelona.cat>

AC/E

*Acción Cultural
Española*

ACCIÓN CULTURAL ESPAÑOLA (AC/E)

Entitat pública dedicada a impulsar i promocionar la cultura i el patrimoni d'Espanya, dins i fora de les seves fronteres, a través d'un ampli programa d'activitats que inclouen exposicions, congressos, cicles de conferències, cinema, teatre, música, produccions audiovisuals i iniciatives que fomenten la mobilitat de professionals i creadors. Els projectes d'AC/E subratllen la diversa contribució espanyola a la cultura global, així com les recents aportacions dels seus creadors més actuals en els principals àmbits creatius, des de la ciència a la història, les arts plàstiques, escèniques i audiovisuals, fins la literatura, la música, l'arquitectura i el disseny, entre molts d'altres.

Web: <http://escolajoso.es>

CARNET JOVE

El **Carnet Jove** és un servei de la Generalitat de Catalunya que des de l'any 1986 té per objectiu contribuir a millorar la qualitat de vida dels joves catalans a través de l'oferiment i la promoció de serveis, propostes i descomptes en diferents àmbits, entre els quals destaquen la cultura i la mobilitat internacional. Més enllà dels descomptes, des de l'any 2005 desenvolupa el Programa Connecta't, integrat per diferents actuacions i propostes que cerquen promoure aspectes com la participació, la creativitat, la solidaritat, la sostenibilitat, l'uropeïtat i tots aquells aspectes que aportin els joves, ja que el **Carnet Jove** és una eina proactiva a la seva disposició. Anualment es convoquen les Beques Carnet Jove, deu convocatòries per facilitar als joves l'accés al món professional en els àmbits del còmic, disseny, ràdio, lletres, fotografia, grafisme, vestuari, caracterització, ambientació i muntatge musical. **Carnet Jove** està gestionat per l'Agència Catalana de la Joventut. Els titulars del **Carnet Jove** gaudeixen d'un descompte de dos euros sobre el preu de l'entrada del **Saló del Còmic**.

Web: www.carnetjove.cat

Generalitat de Catalunya
**Departament
de Cultura**

DEPARTAMENT DE CULTURA DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

El **Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya** s'encarrega de la gestió de les polítiques culturals: llengua, patrimoni, biblioteques, cinema, cultura popular, indústries culturals, música i propietat intel·lectual.

Web: <http://cultura.gencat.cat>

Generalitat de Catalunya
**Departament
d'Ensenyament**

DEPARTAMENT D'ENSENYAMENT DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

El **Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya** col·labora en les activitats pedagògiques del **Saló Internacional del Còmic de Barcelona** des de fa deu anys. D'una banda, organitza les conferències de la jornada *El còmic, una eina pedagògica*, adreçada a professors. També organitza el concurs de còmic adreçat als alumnes de primària i secundària.

Web: <http://ensenyament.gencat.cat>

ESCOLA JOSO

L'any 1982 José Solana, dibuixant i humorista amb una llarga trajectòria professional, va fundar a Barcelona l'**Escola JOSO**. Fins a aquest moment, sense comptar alguns cursets per correspondència, no hi havia hagut mai a Espanya una escola especialitzada en ensenyar la tècnica dels còmics. En 35 anys, l'**Escola JOSO** ha format més de 10.000 alumnes, ha ofert una gamma molt àmplia de cursos, tant de còmic com d'altres disciplines artístiques, ha estat present en salons, escoles, centres cívics i moltes manifestacions d'oci amb els seus concursos i tallers. També disposa de professors que inclouen alguns dels millors professionals del món del còmic, disseny, il·lustració o animació 3D.

Web: <http://escolajoso.es>

FUNDACIÓN DIVINA PASTORA

La **Fundación Divina Pastora** patrocina el Premi a l'Autor Revelació del Saló Internacional del Còmic de Barcelona, amb una dotació econòmica de 3.000 euros. La **Fundación Divina Pastora** és una organització sense ànim de lucre que té com a objectiu prestar atenció a persones amb alt risc d'exclusió social i està orientada a la promoció d'obres socials, benèfiques, metge-sanitàries i de protecció de salut. Així mateix, fomenta també la col·laboració amb diferents entitats per a impulsar la formació i informació en els àmbits educatiu, esportiu, mediambiental i de protecció de l'art i la cultura, amb especial atenció a la prevenció d'accidents, fomentant la docència, la formació i la investigació.

Web: www.divinapastora.com/fundacion

INSTITUT RAMON LLULL

L'Institut Ramon Llull es un organisme públic creat amb l'objectiu de promoure a l'exterior dels estudis de llengua catalana en l'àmbit acadèmic, la traducció de literatura i pensament escrits en català, i la producció cultural catalana a altres àmbits com el teatre, el cinema, el circ, la dansa, la música, les arts visuals, el disseny o l'arquitectura.

Web: www.llull.cat

MINISTERIO DE EDUCACIÓN, CULTURA Y DEPORTE

El Ministerio de Educación, Cultura y Deporte d'Espanya és l'encarregat de la promoció, protecció i difusió del patrimoni històric espanyol, dels museus estatals i de les arts, del llibre, la lectura i la creació literària, de les activitats cinematogràfiques i audiovisuals i dels llibres i biblioteques estatals, i la promoció i difusió de la cultura en espanyol.

Web: www.mecd.gob.es

INSTITUCIONS i ENTITATS COL·LABORADORES

SPLATOON 2 PER NINTENDO SWITCH

Splatoon 2, el divertit shooter de Nintendo Switch, és el patrocinador oficial del **36 Saló Internacional del Còmic de Barcelona**. A l'abril, *Splatoon 2* reb una gran actualització gratuïta (la versió 3.0), que conté 100 nous elements d'equipament, més escenaris que aniran arribant al llarg de la primavera i el nou rang X.

El primer contingut descarregable de pagament arribarà aquest estiu. *Splatoon 2: Octo Expansión* afegeix una completa manera per a un jugador que permet als jugadors prendre el control del nou personatge Agente 8, una octoamazona que va perdre els seus records. La nova campanya per a un jugador inclou 80 missions, així com noves històries que aporten dades desconegudes sobre personatges estimats de la saga.

Web: <https://splatoon.nintendo.com/es>

MITJANS COL·LABORADORS

EL PERIÓDICO

El Periódico és el diari oficial del **36 Saló Internacional del Còmic de Barcelona**, consolidant d'aquesta manera una llarga col·laboració amb el certamen. El Periódico és un diari de referència pel nombre de lectors i per prestigi de la seva trajectòria com a mitjà escrit i digital. El Periódico té edicions impreses i digitals en català i castellà.

Web: www.elperiodico.com

LOS 40

L'emissora de ràdio oficial del **36 Saló Internacional del Còmic de Barcelona** és Los 40. Propietat del grup PRISA RÀDIO, és una cadena d'emissores de ràdio creada a Espanya el 1966 i amb versions en 13 països. És l'emissora de ràdio temàtica més escoltada del país. A més és la primera emissora musical d'àmbit internacional a Espanya i Hispanoamèrica, amb més de 50 milions d'oients. Es pot sintonitzar a través de la ràdio FM, TDT, internet i aplicació per a dispositius mòbils.

Web: <http://los40.com>

INFORMACIÓ GENERAL

El 36 Saló Internacional del Còmic de Barcelona tindrà lloc als Palaus 2, 4, 5 i a la Plaça Univers.

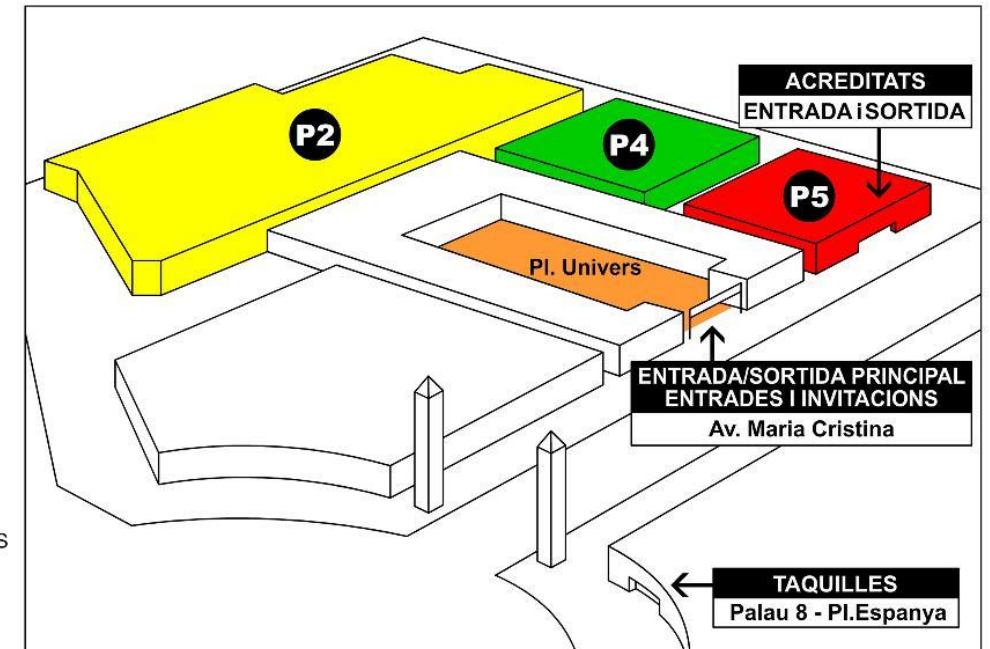
L'entrada al recinte per als visitants serà per l'Avinguda Maria Cristina, que dona accés a la Plaça Univers.

El recinte del certamen compta amb aproximadament 50.000 m2.

HORARIS

De dijous 12 a diumenge 15 d'abril: de 10 a 20 h.

- U** **PL. UNIVERS**
FOOD TRUCKS
ESTAND D'INFORMACIÓ
ÀREA DE DESCANS
- P2** **P2**
ESTANDS EXPOSITORS
COMIC KIDS
ARTIST ALLEY
FANZINES
ZONA NINTENDO
- P4** **P4**
TALLER DE CÒMIC
TALLER D'ANIMACIÓ
EXPOSICIONS
CÒMIC EN VIU
MURAL EN VIU
- P5** **P5**
AUDITORI/SALA PROJECCIONS
CONFERÈNCIES
TAULES RODONES
TALLERS
COMIC PRO
OFICINA ORGANITZACIÓ
SALA DE PREMSA
EXPOSICIONS
GUARDA-ROBA

36 SALÓ INTERNACIONAL DEL CÒMIC DE BARCELONA

12 - 15 D'ABRIL DE 2018
FIRA BARCELONA MONTJUÏC

HORARI: 10:00 A 20:00H

i **NOTA IMPORTANT:**
Les activitats i les seves ubicacions poden ser modificades per raons organitzatives

ORGANITZA:
FICOMIC
www.ficomic.com

INFORMACIÓ GENERAL: ENTRADES

Entrada general: 10 €

L'entrada es podrà adquirir a les taquilles del **Saló del Còmic** situades al palau 8 a plaça Espanya. L'entrada serà vàlida únicament per a una persona i un dia. També es poden comprar anticipadament a www.comic-barcelona.com.

Entrada Descompte: 8 €

Els titulars del Carnet Jove, Targeta Rosa i els majors de 65 anys podran adquirir la seva entrada al preu de 8 €. L'entrada es podrà adquirir a les taquilles del **Saló del Còmic** situades al palau 8 a plaça Espanya. L'entrada serà vàlida únicament per a una persona i per un dels dies de celebració del Saló.

Els titulars del Carnet Jove poden també comprar les entrades anticipadament a www.comic-barcelona.com.

Aquesta promoció no és acumulable a altres descomptes.

Entrada Grups Escolars: 3 €

Per als grups escolars que vulguin visitar el **Saló del Còmic** l'entrada té un preu especial de 3 € per a cada alumne i és gratuïta per als docents acompanyants. Per obtenir aquest descompte cal presentar a les taquilles un escrit amb el segell de l'escola i l'autorització de la direcció del centre en què consti el nombre d'alumnes i professors que volen accedir al Saló.

L'entrada per a grups escolars serà vàlida únicament per al dijous 12 i el divendres 13 d'abril.

Aquesta promoció no és acumulable a altres descomptes.

El preu de les entrades per als menors de 12 anys serà de 7 €.

Els nens i nenes de fins a 6 anys entren gratis.

Conserva la teva entrada del 36 Saló Internacional del Còmic de Barcelona. Presentant-la al Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC) tindràs accés gratuït al museu. Promoció vàlida fins el 12 de maig de 2018.

INFORMACIÓ GENERAL: ENTRADES

Les taquilles ubicades al palau 8 de Plaça Espanya s'obriran a les 10:00 h els quatre dies de celebració del Saló. Allà només es vendran les entrades disponibles per al mateix dia. En el cas que s'hagin esgotat les entrades corresponents per a qualsevol dels dies del **Saló del Còmic**, es comunicarà a través de la nostra web, xarxes socials i mitjans de comunicació. La venda d'entrades a taquilles estarà supeditada a l'aforament, de manera que l'horari pot patir canvis en el cas en què l'aforament estigués complet.

L'entrada és vàlida només per al dia que s'indica en la mateixa.

L'entrada al **Saló Internacional del Còmic de Barcelona** serà d'un sol accés. Un cop s'hagi sortit del Saló no es podrà tornar a entrar a excepció de les persones acreditades (expositors, premsa, autors, participants a concursos...).

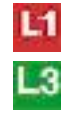
L'organització podrà realitzar els canvis en la programació i ubicació d'activitats dins el recinte que consideri necessàries per a un millor funcionament del certamen.

**PROHIBIT L'ACCÉS AL SALÓ AMB ANIMALS, BICICLETES, MONOPATINS, PATINETS,
ROLLERS I SIMILARS.**

AVÍS: D'acord amb el Reial Decret 137/1993 sobre el Reglament d'Armes, queda terminantment prohibit que els visitants portin armes de foc, de metall i altres objectes contundents o imitacions que per les seves característiques puguin induir a confusió sobre la seva autèntica naturalesa. També es prohibeix l'ús d'elements perillosos per a la integritat física de les persones com a material pirotècnic i inflamable. Només es permeten imitacions d'armes realitzades amb plàstic, cartró i altres materials que no comportin perill.

INFORMACIÓ GENERAL: MOBILITAT

COM ARRIBAR-HI?

Línia 1 - Estació "Espanya"

Línia 3 - Estació "Espanya"

Línies de TMB

D20, H12, V7, 9, 13, 27, 37, 50, 65, 79, 91, 109, 150, 165

Més informació (<http://www.tmb.cat/ca/home>)

Línies S8, S33, R6, R5, S4 (estació "Espanya")

Més informació (<http://www.fgc.cat/cat/index.asp>)

Bus Entitat Metropolitana del Transport

(A1) Aeroport Terminal 1- Pl. Catalunya

(A2) Aeroport Terminal 2 - Pl. Catalunya

Des de L'Hospitalet de Llobregat, Sant Boi de Llobregat, Gavà, Viladecans, Castelldefels:

Línies CJ, L70, L72, L80, L81, L86, L87, L94, L95

Més informació (<http://www.ambmobilitat.cat/>)

INFORMACIÓ GENERAL: MOBILITAT

COM ARRIBAR-HI?

L'estació de RENFE més propera és “**Barcelona Sants-Estació**” (Parada AVE - Trens Llarg Recorregut)

Línies de Rodalies

R1 Molins de Rei - Maçanet Massanes

R2 Castelldefels - Granollers Centre

R2 Nord Aeroport - Maçanet Massanes (per Granollers Centre)

R2 Sud St. Vicenç de Calders - Barcelona Estació de França (per Vilanova i la Geltrú)

R3 L'Hospitalet de Llobregat - Puigcerdà (per Vic)

R4 St. Vicenç de Calders - Manresa (per Vilafranca del Penedès)

Línies Regionals

R11 Barcelona Sants-Estació - Portbou (per Girona)

R12 L'Hospitalet de Llobregat - Lleida (per Manresa)

R13 Barcelona Estació de França - Lleida (per Valls)

R14 Barcelona Estació de França - Lleida (per Tarragona y Reus)

R15 Barcelona Estació de França - Riba-roja d'Ebre (per Tarragona y Reus)

R16 Barcelona Estació de França - Tortosa / Ulldecona (per Tarragona)

Més informació: www.renfe.com

Saló Internacional del Còmic de Barcelona